

05 JUL 2012

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige justis- og beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
201201827

Vår referanse
2012/00903-11 008

Dato
2. juli 2012

Høring - NOU2011:19 Ny våpenlov - gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og forslag til ny våpenlov

Det vises til Justisdepartementets høringsbrev av 28. mars 2012.

Høringen har vært sendt ut til politidistriktene, Kripos og Politihøgskolen til høring. Vi har mottatt svar fra Troms, Asker og Bærum, Rogaland, Oslo, Vestoppland, Sør-Trøndelag Sunnmøre og Hordaland politidistrikt samt Kripos. Høringsuttalelsene følger vedlagt. Politihøgskolen har avgitt høringsuttalelse til departementet. Høringsuttalelsene er kun i noen grad innarbeidet i direktoratets høringssvar.

I. Innledning og hovedpunkter

En god kontroll og oppfølging av våpeninnehavere bidrar til å forebygge kriminalitet og å skape trygghet. Våpenlovutvalget har fremmet flere forslag som kan bidra til å sikre samfunnet mot uønskede hendelser med bruk av skytevåpen i privat eie, særlig gjennom styrket oppfølging og kontroll fra politiets side.

Utvalgets forslag, sett under ett, vil samtidig forutsette tilføring av ikke ubetydelige ressurser for å kunne gjennomføres. Politidistriktene har signalisert en viss skepsis mot flere av utvalgets forslag med bakgrunn i at gjennomføringen av tiltakene vil være svært ressurskrevende og neppe gjennomførbart med dagens ressurser.

Politidirektoratet vil peke på viktigheten av at man i det videre lovarbeidet tar nødvendig hensyn til den kapasitet politiet har og eventuelt vil få, som styrende for valget av lovmessige virkemidler. Direktoratet vil utdype dette.

Et robust lovverk er en forutsetning for en god og forsvarlig forvaltning av sivile skytevåpen. Lovverket er en nødvendig, men ingen tilstrekkelig betingelse for våpenforvaltningens totale kvalitet. Nødvendig kapasitet og hjelpemidler for oppfølging og kontroll er av sentral betydning. Sett hen til at departementet og Stortinget ikke nødvendigvis vil falle ned på den finansieringsordning og kapasitetsøkning som utvalget foreslår, er det under alle omstendigheter viktig å minne om at innsatsen må settes inn der gevinsten er størst.

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

Etter direktoratets vurdering er det videre avgjørende at man velger løsninger som politiet har rimelig mulighet til å følge opp på en tilfredsstillende måte. Et misforhold mellom de lovmessige virkemidler, for eksempel reglemessige egenerklæringer, og faktisk mulighet for oppfølging er lite heldig – både for politiet og samfunnets forventning til politiets innsats på området. Valg av arbeidskrevende løsninger som ikke følges opp med nødvendige ressurser, vil i verste fall kunne få en ikke-tilsiktet effekt ved at politiet må bruke sine ressurser på å gjennomføre lovpålagte krav, på bekostning av annen – og kanskje mer målrettet – kontroll og oppfølgingsvirksomhet.

Politidirektoratet vil fremheve tre forhold direktoratet mener er av særlig betydning for å styrke samfunnets kontroll med sivile skytevåpen – innenfor ressursknappe rammer.

Politiets våpenforvaltning vil, i likhet med politiets forvaltningsoppgaver, måtte prioriteres opp mot politiets øvrige oppgaver. Politidirektoratet mener våpenforvaltningen, og øvrige forvaltningsoppgaver, i størst mulig grad bør gebyrfinansieres og midlene øremerkes det aktuelle forvaltningsformålet. Dette vil kunne sikre at våpenforvaltningen gis nødvendige ressurser og prioritet, samtidig som det vil kunne frigjøre ressurser til politiets oppgaver som er mer direkte relatert til politiets kriminalitetsbekjempende virksomhet. Etter direktoratets vurdering er dette angivelig det viktigste tiltaket som kan gjennomføres for å styrke den sivile våpenforvaltningen, forutsatt at gebyrfinansieringen gir en reell styrking av antallet ansatte innen feltet.

Direktoratet vil videre peke på at sentralisering av politiets våpenforvaltning innenfor politidistriktene er et hensiktsmessig tiltak som kan iverksettes, både med tanke på å heve kvaliteten og effektiviteten på politiets behandling. Det er viktig at det organisatorisk legges til rette for slike løsninger.

I et prioriteringsperspektiv vil direktoratet ytterligere peke på at et velfungerende våpenregister er av særlig betydning for en god oppgaveløsning fra politiets side.

II. Merknader til de enkelte forslag

Politidirektoratet vil bemerke at direktoratet, i likhet med utvalgets flertall, legger til grunn at dagens våpenlov er basert på et tillatelsessystem og at dette også vil bli det bærende prinsipp i ny våpenlov.

Halvautomatiske skytevåpen

Direktoratet er enig med mindretallet som foreslår en snever forskriftshjemmel for regulering av halvautomatiske rifler. Halvautomatiske rifler har et betydelig skadepotensial ved misbruk hvis våpenet er påsatt utskiftbare magasiner med stor magasinkapasitet, noe hendelsen på Utøya den 22. juli i fjor kan illustrere. Det kan reises spørsmål ved hvilket samfunnsmessig behov det foreligger for å inneha slike våpen.

Enkelte jegere har ønske om halvautomatiske skytevåpen til jakt. Det er under jakt satt begrensinger for hvor mange patroner våpenet kan lades med. Vi antar derfor at mindretallets forslag om å tillate halvautomatiske rifler med hengslet magasinbunn samt

rifler med fast innebygd magasin som ikke kan byttes, vil tilfredsstillende jegerens behov for halvautomatiske rifler.

Ut fra politiets samfunnsoppgave med å bidra til å skape trygghet, er det fra direktoratets side ønskelig å stramme inn på den tilgjengelighet som det i dag er på slike våpen til fritidsbruk. Mindretallets forslag støttes også av flere politidistrikt. Politidirektoratet understreker at direktoratets standpunkt bygger på en ”føre-var” tankegang.

Kripos har anført at det er uheldig å bruke politiets ressurser på en kontroll av halvautomatiske skytevåpen. Direktoratet mener imidlertid at en slik kontroll er nødvendig for å sikre det ikke blir innført våpen som en ikke ønsker skal være i privat eie. Det er også etter dagens regler adgang til å pålegge importør å dekke utgiftene for å kunne gjennomføre en slik kontroll.

Direktoratet mener dagens ordning med forhåndskontroll av halvautomatiske rifler før godkjenning for erverv, bør videreføres. Det ikke er noen garanti for at våpen ikke lett kan ombygges selv om produsenten markedsfører våpenet som halvautomatisk. Det må en undersøkelse til for å klarlegge om våpenet ved fabrikk er bygget for kun å avgi halvautomatisk ild, eller om våpenet er en videreføring/ombygning av en helautomatisk modell.

Registreringsplikten for magasiner

Utvalget går inn for en registreringsplikt for store magasiner dersom de nåværende regler for halvautomatiske rifler blir videreført. Etter Politidirektoratets oppfatning vil en registreringsplikt på magasiner være lite formålstjenlig. Det vil påføre det enkelte våpenkontor en betydelig ekstra arbeidsbelastning samtidig som kontrolleffekten anses som marginal. Slike magasiner anses å være relativt lett tilgjengelig gjennom kjøp i våre naboland eller på internett. Det vises her også til Kripos’ merknader på dette punkt. Politidirektoratet mener derfor samlet sett at man ikke bør innføre en ordning med registreringsplikt for slike magasiner.

Hvis det fortsatt skal være adgang til å kunne erverve halvautomatiske rifler som kan benyttes med magasiner med stor kapasitet vil en registreringsplikt på magasiner etter direktoratets vurdering ikke være et hensiktsmessig tiltak for å avbøte faren for misbruk av halvautomatiske rifler, jf. merknadene over.

Egenerklæringer – helseerklæring

Politidirektoratet støtter forslaget om obligatorisk egenerklæring ved søknader om ervervstillatelse. Denne vil kunne gi et godt utgangspunkt for politiets vurdering, samtidig som den enkelte våpensøker ansvarliggjøres i forhold til de krav som stilles til ham.

Fra politiets side fremstår videre forslaget om obligatorisk legeerklæring som et egnet virkemiddel for å forhindre at personer som ikke oppfyller helsekravene får tillatelse til å inneha våpen.

Når det gjelder spørsmålet om bruken av regelmessige egenerklæringer er Politidirektoratet i tvil om dette er et hensiktsmessig tiltak. Også flere av politidistriktene har stilt spørsmål ved dette forslaget.

Gitt at politiet får nødvendige ressurser til å gjennomføre en slik ordning, er Politidirektoratet enig i at den *kan* være et egnet tiltak for å fange opp personer som ikke lenger tilfredsstillere vilkårene for å inneha våpen. Som antydning innledningsvis er det andre tiltak Politidirektoratet mener bør prioriteres foran innføringen av en slik ordning.

Oppfølgingen av den enkelte våpeneier beror i stor grad på politiets kapasitet. Den foreslåtte ordning vil innebære en betydelig ressursbruk på våpeneierne som fortsatt fyller vilkårene for å inneha våpen, både i form av gjennomgang av egenerklæringer, men ikke minst i form av oppfølging av dem som ikke innleverer slik egenerklæring med påfølgende iverksetting av varsel om tilbakekall mv. Det kan videre stilles spørsmål ved i hvilken grad slike egenerklæringer faktisk er egnet til å gi politiet avgjørende informasjon som kan danne grunnlag for tilbakekall.

Politidirektoratet vil vise til at dersom politiet hadde hatt større kapasitet til oppfølging, ville man kunne gjennomført hensiktsmessig etterkontroll uten å måtte gå veien om en byråkratisk ordning med egenerklæring. Dette kunne gjøres gjennom en regelmessig kontroll av våpeneiere opp mot politiets registre. En slik etterkontroll kunne eventuelt også kombineres med en ordning med fremleggelse av ny legeattest. Ordningen vil imidlertid ikke fange opp etterprøving av behovskravet på samme måte som en ordning med egenerklæring vil kunne gjøre.

Tidsbegrenset våpenkort.

Et mindretall foreslår å innføre tidsbegrenset våpenkort for enhånds skytevåpen samt eventuelt halvautomatiske rifler hvis disse tillates i forskrift. Politidirektoratet viser til at dette er et forslag basert på en risikovurdering av våpentypen og at en liknende ordning er innført i våre naboland. Direktoratet er enig i den begrunnelse som gis for dette, og slutter oss til mindretallets forslag. Ordning vil imidlertid være ressurskrevende å følge opp, noe flere politidistrikt har påpekt. I likhet med regelmessige egenerklæringer er derfor også tilrådeligheten av dette forslaget noe som må ses i lys av hvilke ressurser politiet eventuelt tildeles i forbindelse med vedtakelse av ny lov.

Årlige gebyr

De tiltakene utvalget har fremmet foreslås finansiert ved at det innføres årsgebyr for å kunne inneha skytevåpen.

Det er tvilsomt om de gebyrer som i dag kreves inn dekker samfunnets utgifter til dagens våpenforvaltning. Det er på det rene at dagens gebyr ikke vil dekke de relativt betydelig økte utgifter som er knyttet til flere av våpenlovutvalgets forslag.

Som påpekt innledningsvis mener Politidirektoratet at bruk av gebyrordninger for å finansiere politiets arbeid med behandling av søknader og oppfølging av våpeneierne er et velegnet virkemiddel for å styrke samfunnets kontroll med sivile skytevåpen.

Etter vår oppfatning er det også viktig at regelverket innrettes slik at våpeninnehavere som ikke lenger har behov for å ha våpenkort oppmuntres til å avhende de(t) skytevåpen som de ikke lenger har et reelt behov for. Et årlig gebyr som fastsettes pr våpen vil ha den bieffekt at den enkelte våpeneier i større grad vil vurdere om han/hun har et reelt behov for alle sine skytevåpen. En slik ordning vil være med på å redusere antall våpen i samfunnet og dette vil være våpen som det i utgangspunktet ikke er et legitimt behov for å inneha.

For å redusere den ressursbelastningen innføring av årlig gebyr vil medføre i form av oppfølging overfor våpeneiere som ikke betaler, foreslår direktoratet at det vurderes en ordning med at våpentillatelsen automatisk faller bort dersom gebyret ikke betales. En slik løsning vil medføre at våpentillatelser registrert på døde personer vil falle bort i forbindelse med den årlige gebyrinnkrevningen. Politiet vil i forbindelse med innkrevningen også kunne avdekke hvilke våpeneiere som har flyttet ut av riket og som ikke lenger er berettiget til å kunne inneha våpenkort i Norge.

Dagens våpenregister er mangelfullt. For å kunne oppgradere våpenregisteret til et akseptabelt nivå forutsettes det, i tillegg til at datasystemet må oppgraderes, at politiet må gjennomgå samtlige våpenkort for å kontrollere at opplysningene i registeret er fullstendige og korrekte. En årlig tilbakemelding via en gebyrinnkreving på de våpen den enkelte våpeneier innehar vil kunne bidra til en regelmessig oppdatering og kontroll av våpenregisteret.

Det bør også presiseres i forslaget til lovens § 65 at det kan fastsettes gebyr i forbindelse med politiets utgifter med å innhente en sakkyndig uttalelse der det søkes om godkjenning som våpensamler og/eller at det innhentes en sakkyndig uttalelse om et våpen faller inn under et godkjent samleområde eller ikke.

Meldeplikten for skytterorganisasjoner.

Direktoratet støtter flertallets syn om krav til meldeplikt til politiet for skytterorganisasjoner/-klubber der det avdekkes forhold som kan ha betydning for et medlems skikkethet til å kunne inneha skytevåpen. Det bør kunne forventes av skytterorganisasjonene som gjennom regelverket er vist samfunnets tillit ved at medlemskapet i skytterforeninger tilsluttet en skytterorganisasjon gir grunnlag for våpenerverv, også viser ansvar når skytterforeningen blir kjent med opplysninger som gir grunnlag for alvorlig tvil om medlemmet er skikket til å kunne inneha skytevåpen.

Direktoratet har også merket seg at det ikke er uvanlig at enkelte våpeneiere, etter å ha ervervet de våpen som en ønsker, melder seg ut av skytterlaget/-klubben. Det bør derfor være en meldeplikt for skytterforeninger når det gjelder medlemmer som melder seg ut av skytterforeningen/-organisasjonen.

Meldeplikten for helsevesenet

Politidirektoratet vil fremheve forslaget om lovbestemt meldeplikt for helsepersonell som et viktig tiltak for å forebygge uønsket bruk av sivile skytevåpen. Det er av vesentlig betydning at helsemessige opplysninger om enkeltpersoner som har våpen viderefremmes til politiet når opplysningene er av slik karakter at det gir grunnlag for å vurdere tilbakekall av våpenkortet. Utvalgets forslag bygger på en forutsetning om at helsepersonell skal ha tilgang til et "skyggeregister" der det fremgår hvem som innehar skytevåpen. Fra politiets ståsted

fremstår dette som en hensiktsmessig ordning. Hvorvidt dette vil la seg gjennomføre i praksis fremstår likevel ikke klart. Politidirektoratet har merket seg at man i Sverige har en ordning som angivelig ikke bygger på tilsvarende registertilgang, men hvor leger har plikt til å melde fra til politiet når man står overfor personer som ikke bør inneha skytevåpen, med mindre det fremstår klart at vedkommende ikke innehar skytevåpen. Direktoratet vil mene at det kan være hensiktsmessig å bringe på det rene hvilke erfaringer man har gjort seg med denne ordningen i Sverige.

Erverv av våpen til øvelses- og konkurranseskyting

Direktoratet vil videre bemerke at det i de senere år har blitt innført en rekke nye skyteprogrammer som i sin tur, under henvisning til skytterorganisasjonenes godkjente program, har gitt grunnlag for erverv av et større antall skytevåpen. Vi har sett eksempler på at enkelte skyttere som gjennom sin(e) skytterforening(er) er tilsluttet flere forbund har akkumulert et meget høyt antall skytevåpen til øvelses- og konkurranseskyting. Direktoratet finner denne utviklingen mindre heldig og foreslår, for å ha mulighet til å bremse en uheldig utvikling, at det i forslaget til lovens § 69 nr 6 også gis adgang til i forskrift å kunne fastsette en våpengarderobe for våpen som skal benyttes til øvelses- og konkurranseskyting.

Tilbakekall av våpenkort grunnet manglende "behov"

Som nevnt ovenfor er det ikke uvanlig at det reelle behovet for skytevåpen bortfaller. Direktoratet er enig med flertallet i utvalget i at det bør være en "skal" regel for tilbakekall av våpenkort der vedkommende våpeneier ikke lenger har et reelt behov for ett eller flere av sine skytevåpen. Dette for å unngå at det er flere våpen ute i samfunnet enn det er et legitimt behov for.

Erverv av våpen til samling

Vi har merket oss at det ved gjentatte anledninger har blitt søkt om godkjenning som våpensamler med samleområder som bærer preg av at søkeren ved en godkjenning som våpensamler ønsker å kunne erverve skytevåpen som vedkommende ikke kan erverve på annet grunnlag. Vi har i flere tilfelle stilt spørsmål med seriositeten til enkelte søkere.

Direktoratet slutter seg til flertallets synspunkt hvor det oppstilles en forutsetning for å kunne godkjennes som våpensamler at det kun kan godkjennes samleområder som samfunnet, og ikke bare den enkelte søker, har interesse av.

Direktoratet er kjent med at det kreves særskilt kompetanse i forhold til bruk av våpen i historisk sammenheng for å kunne vurdere søknader om erverv av skytevåpen til samling. Etter direktoratets oppfatning bør behandling av søknader knyttet til våpensamlinger vurderes lagt til ett politidistrikt slik at nødvendig kompetanse kan bli opparbeidet for å kunne behandle denne sakstypen.

Oppbevaring av våpen som inngår i døds- og konkursbo

Troms politidistrikt har i sin høringsuttalelse uttrykt bekymring for den ekstra arbeidebyrde som lovforslagets § 35 vil medføre ved at politiet blir pålagt en plikt til å oppbevare skytevåpen som inngår i konkurs- og dødsbo. Politidirektoratet deler denne bekymringen.

Etter direktoratets oppfatning bør lovforslagets § 35 endres slik at politiet ikke har en ubetinget plikt, men kan gis anledning til å kunne ta hånd om våpnene dersom politiet finner at dette er nødvendig. Etter det vi forstår er en slik løsning valgt i dansk rett. Det bør videre inntas i bestemmelsen at politiet, dersom politiet ikke finner det påkrevd å ta hånd om våpnene, kan bestemme at boet kan oppbevare våpnene etter nærmere retningslinjer gitt av politiet. Politidirektoratets standpunkt forutsetter at ordningen gis nødvendig finansiering til å besørge slik oppbevaring.

Utlån av skytevåpen

Direktoratet er positiv til at det i § 24 i lovforslaget stilles krav ved utlån av skytevåpen. Da utlån bare kan foretas av ”den som innehar våpenkort” forutsetter vi at det ikke er adgang til ”videreutlån” av våpen på en utlånerklæring.

Lovforslagets § 4, 2. ledd siste punktum

Det er i lovforslagets § 4, 2. ledd siste punktum inntatt følgende:

”Kongen fastsetter de bestemmelser som skal gjelde for Forsvarets anvendelse (vår understreking) av ammunisjon”.

Det antas at ”anvendelse” er en skrivefeil for Forsvarets *avhendelse* av ammunisjon.

Tilgang til opplysninger

Som også angitt i høringen til politiregisterforskriften vil Politidirektoratet peke på viktigheten av at de ansatte i politiet som har ansvar for våpenforvaltningen gis tilgang (rett til direkte søk) i de aktuelle politiregistrene. Selv om direktoratet prinsipielt sett mener at en slik tilgang må kunne etableres uten særskilt hjemmel i våpenloven, men vil kunne fastsettes i politiregisterforskriften, støtter direktoratet de betraktninger utvalget her anfører om behovet for tilgang. Slik tilgang er av stor betydning for en god behandling og effektiv oppfølging i det praktiske liv.

Sentralisert våpenforvaltning

Politidirektoratet viser til at de hensyn som gjør seg gjeldende i forhold til sentral behandling av søknader om å bli godkjent som våpensamler, også gjør seg gjeldende i forhold til all behandling av våpensaker. En kritikk som har vært reist overfor dagens behandling av våpensaker, er at det kan være forskjell i saksbehandlingen fra politidistrikt til politidistrikt, og dels innenfor ett og samme politidistrikt der behandlingen av våpensaker er desentralisert. Politidirektoratet mener at en sentralisert behandling av våpensaker innenfor politidistriktene vil kunne styrke kvaliteten i det arbeid som politiet utfører, og ikke minst sikre likebehandling uten hensyn til hvilket politidistrikt vedkommende tilhører. Det er samtidig viktig at man i et slikt regime har ordninger som sikrer at politiets lokalkunnskap om personer fanges opp også ved en sentralisert forvaltning. I enkelte tilfeller løses dette i dag ved at søknader innleveres ved lokalt lensmannskontor og at lensmannen gjør sine påtegninger før saken avgjøres sentralt i politidistriktet.

Med hilsen

Vidar Refvik
ass. politidirektor

Christian Budsberg Pettersen
avdelingsdirektor

Vedlegg

Høringsuttalelser

MOTTATT

02 JUL 2012

POLITIET

Politidirektoratet
Pb 8051 Dep
0031 Oslo

POLITIDIREKTORATET	
02 JUL 2012	
Arkiv 08-13	Arkivkode 008
Saksnr 121903	Dok.nr. 13

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2012/02258-4 650

28.06.2012

Tillegg til høringsuttalelse NOU 2011:19 Ny våpenlov "Gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og forslag til ny våpenlov"

Jeg viser til tidligere avgitt høringsuttalelse datert 24. mai i år. Justisdepartementet har i en henvendelse til Oslo politidistrikt bedt om en særskilt tilleggsuttalelse til forslaget til annet ledd, bokstav b), i ny strl § 189, en bestemmelse som ikke ble kommentert særskilt i brevet 24. mai.

Forslaget til ny § 189 i strl lyder:

§ 189 Ulovlig bevæpning på offentlig sted

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som på et offentlig sted forsettlig eller grovt uaktsomt har med

- skytevåpen,
- luft- og fjærvåpen, eller
- våpenetterligninger som lett kan forveksles med skytevåpen.

På samme måte straffes den som på et offentlig sted bærer

- kniv eller lignende skarpt redskap som er egnet til å påføre noen en legemskrenkelse, eller
- gjenstand som kan brukes som slagvåpen som er egnet til å påføre noen en legemskrenkelse.

Forbudet i første og annet ledd gjelder ikke skytevåpen, kniv eller annet redskap eller gjenstand som brukes til, bæres eller medbringes i forbindelse med arbeid, friluftsliv eller et annet aktverdigg formål.

Oslo politidistrikt gir sin fulle støtte til forslaget om å gjøre det straffbart å bære slagvåpen som er egnet til å påføre noen en legemskrenkelse.

Det er et betydelig problem i Oslo i dag at mange mennesker, og særlig personer med tilknytning til kriminelt belastede miljøer medbringer "på byen" gjenstander som kan brukes

Oslo politidistrikt

91 Strategisk Stab, besøk: Grønlandsleiret 44, 0190 OSLO
Post: Postboks 8101 Dep, 0032 OSLO
Tlf: 22 66 90 50 Faks: 22 66 87 01

Org. nr.: 961398142
Postgiro: 7694.05.08319

som slagvåpen. Dette bidrar til at også andre grupper også velger å "bevæpne" seg og slik skapes det en negativ spiral.

Oslo politidistrikts erfaring er at knivforbudet i strl § 352a har en viktig forebyggende effekt, men har den utilsiktet konsekvensen at enkelte grupper i stedet velger å bevæpne seg med slagvåpen som i dag er lovlige. Et forbud antas å ville virke forebyggende også på slik bevæpning.

Det at at slagvåpen er tilgjengelig i det offentlige rom øker faren for at de blir brukt i forbindelse med konflikter, og det gjør at vold og konflikter kan få et vesentlig mer skadelig utfall enn om slagvåpen ikke var blitt brukt. Det at personer har med slagvåpen på byen gjør det også mer risikofylt for politiet å gripe inn overfor disse. Politiet vil i en del situasjoner bli tvunget til å gå inn på et høyere trinn på maktstigen enn ellers. Dette er mer ressurskrevende, og er lite ønskelig både av hensyn til mannskapene, til publikum og til den politiet griper inn overfor.

SO (spesielle operasjoner), tidligere gjengprosjektet har kommentert det slik:

"Ved en rekke større slagsmål mellom ungdomsgjenger i Oslo siden 2006, har politiet dokumentert at slagvåpen har blitt brukt til å utføre grove legemsbeskadigelser (nærmere tid og sted på eksempler kan angis).

Gjengprosjektet har ved flere anledninger hatt forutgående kunnskap om organiserte slagsmål som skulle skje, der man har grepet inn i forkant ved personkontroller og nedtegning av personalia. I flere slike tilfeller er det observert slagvåpen i de mistenktes kjøretøy og på person på offentlig sted. Det er sannsynlig at et forbud mot bæring av slagvåpen vil være et effektivt forebyggende virkemiddel, både for å beslaglegge og inndra gjenstandene i slike situasjoner.

Spesielle Operasjoner har siden 2006/2007 registrert en sannsynlig nedgang i gjengmedlemmers tilbøyelighet til å ha skytevåpen på seg eller i umiddelbar nærhet når de ferdes på offentlig sted. Den samme nedgangen er ikke registrert hva gjelder slagvåpen. Det er sannsynlig at forbudet som foreslås, sammen med en effektiv og målrettet håndheving fra politiet sin side, vil bidra til redusert tilbøyelighet til å bære slagvåpen på offentlig sted"

Etter Oslo politidistrikts syn er straffverdigheten av å ha med slagvåpen på offentlig sted ofte den samme som å ha med kniv, batong, slåsshanske, nunchako/karatepinner og andre gjenstander som det i dag er straffbart å bære på offentlig sted (jf strl § 352a og våpenforskriften § 9).

Politiet har i dag en viss adgang til å ta potensielt farlige slagvåpen i forvaring etter politiloven § 7. Det å gjøre det straffbart å bære slike gjenstander på offentlig sted uten et aktverdig formål vil likevel gi politiet en langt bedre mulighet til å gripe inn overfor dette på en effektiv måte. Forvaring etter pl § 7 vil som hovedregel være kortvarig, mens straffeprosessuelt beslag vil gi mulighet til varig inndragning (i tillegg til eller i stedet for straffereaksjon). Forslaget vil også gi mulighet til å foreta ransaking, som i enkelte tilfeller vil være mer omfattende enn den visitasjonsadgangen som følger av pl § 7. Videre vil forslaget

åpne for pågrepelse. Ved gjentatte eller alvorlige overtredelser vil dette være aktuelt og kunne være et viktig tiltak for å avverge vold.

Med hilsen

Kai Spurkland
politadvokat

Kopi til:
Justisdepartementet,
politivdelingen v/Øivind
Fredlund

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 Oslo

Deres referanse
2012/009303-2 008

Vår referanse
201200391

Dato
13.06.2012

Innspill til hørings svar - NOU 2011:19 Ny våpenlov

Vi viser til brev fra Politidirektoratet av 28. mars 2012 og Justisdepartementets høringsbrev av 9. mars 2012. Videre viser vi til at Politidirektoratet har innrømmet oss utsettelse av høringsfristen.

Generelt om lovtkastet og utvalgets utredning

Kripas er i utgangspunktet enig i at det er grunn til å gjennomgå våpenlovgivningen. Den nåværende lov fra 1961 ble til i en helt annen samfunnssituasjon og er opp gjennom årene endret og supplert ved diverse forskrifter og rundskriv i et omfang som har medført at regelverket er blitt svært uoversiktlig.

Våpenlovutvalgets mandat er etter Kripas oppfatning fornuftig. Vi synes imidlertid ikke at utvalget har lykkes fullt ut i å besvare mandatet. Mandatet var å foreta en total gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og fremme forslag til ny våpenlov (eller foreta nødvendige endringer i eksisterende våpenlovgivning) med bakgrunn i samfunnsutviklingen og fremtidige utfordringer.

Kripas synes utredningen i for liten grad beskriver de gjeldende materielle regler i lov og forskrift og vurderer om disse virker etter sin hensikt. Det er flere eksempler på at gjeldende regler forslås videreført uten at det gis noen forklaring på hva reglene er begrunnet i, eller noen vurdering av hvordan de har virket. Et eksempel på dette er spørsmålet om det bør innføres skjerpet kontroll med deaktiverte skytevåpen. Denne problemstillingen nevnes eksplisitt i mandatet og utvalget foreslår innføring av registreringsplikt for deaktiverte skytevåpen. Kripas er ikke uenig i at dette kan være et adekvat tiltak, men synes det er forunderlig at utvalget skriver at de har: "... ønsket å se nærmere på blant annet kriminelles bruk av deaktiverte våpen, trusler med skytevåpen, ran med skytevåpen og legemsbeskadigelse med skytevåpen, men har ikke kunnet gjøre det." Det burde vært gitt en beskrivelse av hvilke problemer eller problempotensial som foreligger, vurdert opp mot hensiktsmessighet og omkostninger med de foreslåtte kontrolltiltak.

Generelt sett vil Kripas peke på fire forhold som vi synes er mangelfullt utredet. For det første foreligger det ingen egentlig sammenligning med andre land. Den samfunnsutvikling

Kripas

Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet
Brynsalléen 6, Postboks 8163 Dep, 0034 OSLO
Tlf: 23 20 80 00 Faks: 23 20 88 80
E-post: kripas@politiet.no

Org.nr.: 974 760 827

som har skjedd siden loven av 1961 har tilsvarende paralleller i andre land. Både erfaringer fra andre land, samt det forhold at harmonisering med andre lands lovgiving vil lette kontroll med våpen i forbindelse med handel og reisevirksomhet, taler for at en vurderer de løsninger som velges i andre land. I mandatet heter at det bør ses hen til andre land som det er naturlig å sammenligne seg med, og det nordisk lovsamarbeid forutsetter at man i særlig grad ser hen til de øvrige nordiske land. I NOU'ens kapittel 7 beskrives utenlandsk rett. Her gis en beskrivelse av finsk, svensk, dansk og tysk våpenlovgivning, men dette gjøres svært overfladisk og uten korrelasjon mellom hva som omtales under de ulike land. Det gis således ikke noe sammenligningsgrunnlag eller vurdering av norsk lovgivning i forhold til de øvrige nordiske. Som eksempel omtales det at det i Finland er ca 1440 godkjente våpensamlere og at gjennomsnittlig størrelse på samling er om lag 230 våpen. Videre at sies det at samling av automatvåpen er kun tillat for erfarne samlere og at det er svært strenge vilkår for å få tillatelse til å samle automatvåpen produsert etter andre verdenskrig. Utredningen sier imidlertid ingenting om hvordan disse forholdene er i de øvrige land, og gir heller ingen vurdering av dette i forhold til gjeldene norsk praksis.

Sammenligningen med Finland burde være særlig relevant fordi Norge og Finland har en forholdsvis lik skyte- og jaktkultur. Finland har også hatt flere tilfeller av masseskytinger og har strammet inn på lovgivningen etter dette. Etter vår oppfatning savnes det også en beskrivelse av øvrig internasjonale erfaringer. Utvalget nevner intet om erfaringene fra de betydelige innstramninger i våpenlovgivningen som er gjort i eksempelvis Storbritannia, og omtaler heller ikke de land som ut fra en vurdering av hensiktsmessighet og omkostninger reduserer kontrollen. Et eksempel på det siste er Canada som nylig har vedtatt å oppheve registreringsplikten for "vanlige" rifler og hagler.

Det andre forhold er at utvalget i liten grad har sett hen på om det går an å forenkle forvaltningsregimet fra 1961-loven, samtidig som man ivaretar sikkerhetsaspektene. En måte å gjøre dette på kunne f.eks. være å skille mellom tillatelsen til å inneha våpen og ervervstillatelsen. Man kunne tenke seg en tillatelse til å inneha våpen i bestemte kategorier, som en slags sertifisering, hvor man vurderte skikkethet, behov etc, og deretter enklere regler for det enkelte erverv.

Det tredje forhold er at vi synes utvalget i liten grad vurderer en nyansering av kontrollregimet etter ulike typer våpen og/eller formål ved innehav. Burde man f.eks. tenke seg at det var noen våpen som burde være kontrollpliktige i den forstand at det krevdes en tillatelse for å lovlig kunne inneha dem, men ingen registreringsplikt? Ser man hen til det faktum at det f.eks. 22 år etter at det er innført registreringsplikt på hagler enda ikke er gjennomført obligatorisk etterregistrering, kan det synes underlig at man nå skal kreve registrering av deaktiverte våpen. Kanskje hadde en bedre løsning i begge tilfeller vært krav om tillatelse til innehavet, uten registreringsplikt?

Et fjerde forhold er at utvalget ikke har gått inn på den problemstilling som foreligger rundt lovens anvendelse på sivile firmaers produksjon, handel og annen håndtering våpen og ammunisjon av militær karakter.

Spørsmål som departementet reiser i høringsbrevet av 9. mars 2012

1. *Bør det vedtas en ny våpenlov, eller er det tilstrekkelig å gjøre endringer i eksisterende regelverk?*
Det er åpenbart at våpenloven fra 1961 kom til under andre samfunnsbetingelser enn de vi har i dag. I utgangspunktet mener vi det ville være riktig å gi en ny lov. På

den annen side bygger lovutkastet i stor grad på 1961-loven, og det fremstår som relativt enkelt å etterkomme de nødvendige endringer ved å endre eksisterende lov. Kripos mener det er klare svakheter i det foreliggende lovutkast, bla i forhold til vurdering av kontrolltiltaks effekt og sammenligning med utenlands rett. Slik Kripos ser det er det grunn til å anta at det relativt rask vil komme på tale å foreta en ny vurdering av loven. Dette kan muligens tale for at man i denne omgang beholder 1961-loven med endringer.

2. Sikkerhets og kontrollmekanismer

Utvalget har foreslått å videreføre de eksisterende personlige vilkårene knyttet til personlig skikkethet, og at disse vilkårene skal suppleres med et krav til helse ved at det skal fremlegges legeerklæring ved søknad om førstegangs erverv av skytevåpen. Kripos støtter ikke fremleggelse av legeerklæring ved søknad om erverv av skytevåpen. Etter vår oppfatning vil en slik undersøkelse lett bli relativt summarisk, og vil sannsynligvis ha liten betydning for hvorvidt en person faktisk er personlig skikket til å inneha skytevåpen. Kripos støtter synspunktet om at en slik undersøkelse vil være ressurskrevende for helsemyndighetene og på bakgrunn av at en slik undersøkelse også vil ha liten faktisk betydning mener vi at det ikke er hensiktsmessig å innføre en slik ordning.

Når det gjelder innføring av meldeplikt for helsepersonell så støtter Kripos en slik ordning. Vi mener imidlertid at denne plikten, rent lovteknisk, bør stå i helsepersonelloven, og ikke i våpenloven, og at det ikke er nødvendig med noen krysshenvisning mellom disse lovene. Videre mener Kripos at denne meldeplikten ikke bør begrenses til personer som helsepersonellet faktisk vet at har våpenkort, men til alle personer som helsepersonellet tror eller vet at har våpen eller tilgang til våpen, det være seg gjennom arbeid el. privat. Dette kan f.eks gjelde militært personell og ansatte i politiet.

Kripos støtter utvalgets synspunkt med hensyn til at det ikke foreslås å innføre en generell ordning med tidsbegrensede våpenkort. Kripos er av den oppfatning at dette verken kan anses for å være nødvendig eller hensiktsmessig.

3. Forbudte og tillatte skytevåpen

Halvautomatiske skytevåpen er i dag i utgangspunktet forbudt. Under visse vilkår, som er fastsatt i Forskrift av 9. september 2011 nr. 930 om forbudte skytevåpen og godkjente halvautomatiske skytevåpen, er likevel halvautomatiske pistoler og haglgevær tillatt. Når det gjelder halvautomatiske rifler, er slike kun tillatt dersom de i forskrift er godkjent av Politidirektoratet. Kriteriet for at Politidirektoratet skal gi slik godkjenning er at *"skytevåpenet ved fabrikk er produsert til bare å kunne avfyre halvautomatisk ild"*, jf. forskriftens §§ 4 og 5, og at det ikke *"lett kan gjøres om til å kunne avgi helautomatisk ild, herunder ved å bytte deler"*, jf. brev fra Politidirektoratet til Kripos av 19. mai 2010.

I dag er det Kripos som utfører disse kontrollene for Politidirektoratet. Kontrollen gjøres ved at importør sender et eksemplar av den aktuelle våpentypen til Kripos, hvorunder våpenets mekanisme blir undersøkt med henblikk på å beskrive hvorledes den må gjøres om for at våpenet skal kunne avgi helautomatisk ild.

Undersøkelsen gjøres normalt med bistand fra en børsemaker, for tiden en sådan ansatt ved Forsvarsmuseet. Det er Politidirektoratet, ikke Kripos, som til slutt avgjør om den nødvendige omgjøringen er å anse som "lett" å utføre eller ikke.

Det er vår oppfatning at skytevåpen som ved fabrikk er produsert som sivile, halvautomatiske våpen, bør kunne være generelt tillatt med mindre de forbyes i forskrift, på samme måte som pistoler og haglgevær. Vi mener at det ikke foreligger noe erfaringsgrunnlag, hverken med hensyn til samfunnsforholdene generelt eller kriminalitetsbildet spesielt, som tilsier at slike våpen i utgangspunktet skal være forbudt. Det er vår oppfatning at de senere års store oppmerksomhet med hensyn til at halvautomatiske våpen kan konverteres til helautomatiske, er overdreven.

Vår erfaring tyder på at konvertering/ombygging av halvautomatiske rifler, som er registrert på konkurranseskyttere, jegerer eller samlere etter strenge kriterier om jegerprøve, aktivitet osv., er et marginalt, sannsynligvis ikke-eksisterende, problem. Dersom det anses nødvendig, kan oppfølging av innehavere av slike våpen heller inngå som et moment i den forbedrede oppfølgingen av skyttere, som beskrives andre steder i utvalgsrapporten. Ved en forvaltningskontroll vil man enkelt kunne konstatere om en slik halvautomatisk rifle er eller har vært bygget om til helautomatisk.

Vi mener det i alle tilfeller uheldig å bruke politiets (i hvert fall Kripos) ressurser på undersøkelser av disse våpnene. Når det videre uttales i rapporten (s. 102-103) at det kan være aktuelt å innføre en maksimal saksbehandlingstid for slike undersøkelser, vil dette bli en tilnærmet u håndterlig arbeidsoppgave for Kripos. Vi vil i denne forbindelse påpeke at slike tidskrav ikke en gang finnes i forbindelse med undersøkelser i alvorlige straffesaker.

4. *Registreringsplikt for magasiner*

Det vil være en formidabel oppgave å håndtere en ordning med registrering av magasiner som foreslått av utvalget. For pistoler vil det ha liten betydning, men for rifler til enkelte former for konkurranseskyting (eks. praktisk rifle) er høykapasitetsmagasiner en forutsetning for å utøve sporten internasjonalt. Magasiner er nærmest å anse som forbruksvare, og det vil bli en stor merbelastning for våpenkontorene å behandle søknader om nyerverv, føre nye magasiner inn i registeret, utslitte magasiner ut av registeret og besørge dem destruert.

Våpen og militariasamlere vil også representere en spesiell utfordring i det de ofte vil ha mange magasiner og noen magasiner kan i seg selv være sjeldne og verdifulle samlereobjekter. Dersom utvalgets forslag om registreringsplikt på plomberte våpen går igjennom vil disse ofte være våpen av militær karakter med høykapasitets magasiner. Skulle man da i tillegg registrere magasinet?

Man bør også ta i betraktning det forhold at det er enorme mengder med slike magasiner i samfunnet som er militært overskuddsmateriell og som finnes spredt rundt omkring på gutterom, loppemarkeder etc. Verdien på f eks brukte AG-3 magasiner eller US karabin magasiner er minimal og kontrollen med dem deretter. Det finnes antageligvis tusenvis av disse som mer eller mindre ubevisst oppbevares i kjellere og loft, med usikkert eierskap. Det virker helt urealistisk at man skal kunne oppnå noen forvaltningsmessig kontroll med dette.

Så langt vi er kjent med er det heller ingen andre land noe sted i verden som har innført en slik ordning. I de aller fleste land, herunder hele EU, er det ingen regulering av erverv eller det å inneha magasiner. Vi er kjent med at det finnes noen land, bla noen amerikanske stater, som har restriksjoner på høykapasitetsmagasiner, men det er ikke tale om noen registreringsordning.

Så lenge slike magasiner selges fritt i våre naboland og på Internett, vil en kontrollordning uansett ikke ha noen betydning for personer som ønsker å anskaffe slike uten aktverdig formål. Forslaget vil med andre ord innebære en kostbar ordning som vil være vanskelig å gjennomføre og som antas å ha ingen eller minimal effekt. Primært er det derfor vår oppfatning at det ikke bør innføres noen kontrollordning for magasiner.

Subsidiært foreslår Kripos at det innføres en ordning der eiere av aktuelle våpentyper og med et aktverdig behov kan innvilges en generell tillatelse til å inneha høykapasitetsmagasiner.

5. *Deaktiverte skytevåpen.*

Utvalget foreslår at deaktiverte skytevåpen skal falle inn under lovens kontroll- og tillatelsessystem og registreres i våpenregisteret. Utvalget viser til at dagens regelverk for deaktivering er mangelfullt og at dette medfører problemer for politi- og tollmyndigheter. Det vises særskilt til problemstillingen rundt import.

Kripos er enig i at det er behov for å få en bedre kontroll med deaktiverte skytevåpen. Det er åpenbart slik at det er i omløp en del våpen som er ufullstendig deaktivert, slik at de relativt lett kan reaktiveres. Kripos kan bekrefte at man får inn slike våpen i beslag, og det er åpenbart et problem når det ikke finnes kontroll eller inndragningsmuligheter der våpen som forholdsvis enkelt kan reaktiveres finnes i kriminelle miljø. Foruten den faktiske dokumentasjon av problemet, som finnes i de konkrete straffesaker og beslag, er problemstillingen godt belyst gjennom norsk politis deltagelse i internasjonale analyseprosjekter som ser på illegal våpenhandel (Crossfire I og II).

Kripos kan også på bakgrunn av erfaring fra å yte våpenteknisk bistand i saker bekrefte utvalgets vurdering av at mangler i gjeldende regelverk vanskeliggjør kontrollen ved import og omsetting av deaktiverte våpen. Vi har bl.a. bistått politidistrikter i saker hvor det har foregått import av store mengder automatvåpen som er utilfredsstillende deaktivert, men hvor det ikke har vært mulig å nå frem med straffesaker fordi domstolene nettopp har pekt på svakhetene i gjeldende regelverk. Dette må det rettes opp slik at man får bedre kontroll med disse våpnene og hindrer at dette forblir et hull i lovverket, men også for å sikre større forutsigbarhet for lovlige innehavere av slike våpen.

Utvalget foreslår en lovfesting av at også deaktiverte våpen skal være registreringspliktige. Den nærmere reguleringen av hvilke regler som skal gjelde for deaktiverte skytevåpen overlates til forskriftsregulering, men utvalget forutsetter at det ikke er behov for like strenge regler som for aktive skytevåpen.

De sentrale spørsmål er: Hva kreves for at et våpen skal anses deaktivert? Hvem skal kunne foreta en deaktivering? Hvordan skal selve deaktivering gjennomføres? Kripos er enig i at dette bør reguleres i forskrift. Vi vil her peke på at det i dette ligger noen utfordringer. For det første må det antas at antallet deaktiverte våpen er svært høyt. Dernest er de metoder som er anvendt for å deaktivere høyst ulike. I takt med at samfunnsutviklingen har gitt økt fokus på bruk av våpen i kriminell sammenheng har kravene til deaktiveringens utførelse stadig blitt strengere, uten at det er stilt noe krav om at deaktiveringer som tidligere er akseptert må tilfredsstille ny standard. I tillegg antar vi at selve innregistreringen vil by på utfordringer idet disse våpen ikke har vært registrert tidligere. Dette vil antagelig medføre store problemer i forhold til å få en ensartet og korrekt betegnelse på type, fabrikkat og nummerering.

I prinsippet er Kripos enig i at disse våpnene bør underlegges registreringsplikt. Man må imidlertid være oppmerksom på at dette vil kreve store ressurser og det bør kanskje ikke konkluderes endelig med dette før ved utarbeidelsen av forskriften. I forbindelse med arbeidet med forskriften vil man formodentlig vurdere problemets omfang noe nærmere. Herunder bør det ses hen til hvorledes denne problemstillingen løses i andre land. En registreringsplikt vil bli kostbar og vanskelig å gjennomføre. Så vidt vi vet er det kun Sverige som har dette. Selv ikke Storbritannia som ellers har en svært restriktiv våpenlovgivning har registreringsplikt på deaktiverte våpen.

Vi antar at disse spørsmål best vurderes i forbindelse med forskriften, men vil særlig peke på to aktuelle problemstillinger. For det første er det grunnleggende problem de mangler som har vært og til dels er i forhold til hvilke krav som stilles til deaktivering. Dersom deaktiveringskravene var slik at det ikke var mulig å reaktivere våpnene, ville det heller ikke være noe behov for å regulere dem. Fullt ut er ikke dette mulig, i det alle deaktiverte våpen kan reaktiveres gitt at man har tilstrekkelig kompetanse og relevant utstyr. På den annen side kan man også med disse betingelser bygge et våpen fra bunnen av. Det er imidlertid grunn til å stille spørsmål om de norske reglene for deaktivering er for dårlige, sammenlignet med andre lands regler. Det andre temaet er om det kan være grunnlag for å differensiere mellom våpentyper, el. evt. deaktiveringsmetoder. I praksis synes problemene med deaktiverte skytevåpen særlig å knytte seg til automatvåpen, og da igjen særlig til import av mer moderne sådanne.

Den andre enden av skalaen er gamle jakt- og konkurransevåpen som har gått i arv og som har blitt deaktivert for de ikke lengre skal brukes og eierne ikke vil eller kan inneha dem i aktiv tilstand. Det henger mange av disse rundt om som dekorasjonsobjekter i hus og hytter, og de representerer neppe noe problem. Spørsmålet er derfor om det bør foretas en differensiering. Man kunne tenke seg at krav om tillatelse og registrering bare gjaldt frem i tid uten krav om etterregistrering. Dette vil håndtere de mest prekære problemene knyttet til import og omsetting, men åpenbart innebære et kontrollproblem når våpnene dukker opp hos personer som kanskje ikke burde ha dem, men som hevder å hatt dem før lovens ikrafttreden. På den annen side er dette den situasjon vi har hatt i forhold til vanlige hagler ervervet før 1. september 1990. På sikt vil ordningen virke bedre og bedre. I tillegg

kunne man forsterke kontrollen ved å innføre et tillatelsessystem uten registreringsplikt. En annen måte å differensiere på kunne være å konsentrere kontrollen om de våpentyper som utgjør et særskilt problem i kriminell sammenheng.

6. *Økonomiske og administrative konsekvenser*

Utvalgets estimering av de økonomiske og administrative konsekvenser er naturlig nok usikre, men det er ikke tvil om at konsekvensene er betydelige. Utvalget anslår en økning i arbeidsmengde for politiet tilsvarende 120 årsverk. Kripós vil her bare anføre at vi antar at en nærmere vurdering av mulighetene for forenklinger av søknadsprosedyrer, registreringsrutiner etc vil kunne innebære besparelser som helt eller delvis kunne finansiert de økte utgiftene av en skjerpet kontroll.

Lovgivningstekniske spørsmål

§ 62 – *Våpenforvaltningens adgang til opplysninger innad i politiet*

Når det gjelder bestemmelsen om våpenforvaltningens adgang til opplysninger innad i politiet, så har Kripós ingen materielle innvendinger med hensyn til denne. Vi mener imidlertid at bestemmelsen bør fremgå av politiregisterloven, ikke våpenloven. Det er vår oppfatning at alle tilgangsbestemmelser vedrørende politiets registre bør reguleres i politiregisterloven, og ikke i andre særlover.

§ 63 – *Meldeplikt for leger, psykolog og optiker*

Kripós mener at denne bestemmelsen er overflødig. Helsepersonellets plikt bør som foreslått fremkomme i helsepersonelloven, men uten i tillegg å omtales i våpenloven. Dersom departementet kommer til at forslaget til bestemmelsen allikevel skal fremmes vil vi påpeke at ”leger” i overskriften er skrevet i flertallsform, mens ”psykolog og optiker” er i entallsform. I selve lovteksten er entallsform benyttet for alle tre. Rent språklig sett bør alle nevnes i samme form samme sted (henholdsvis i overskrift og lovtekst).

Inn- og utførsel av våpen, herunder meldinger mellom kompetente myndigheter. Kripós' rolle.

Inn- og utførsel av våpen til/fra Norge skjer enten midlertidig eller varig. Når det gjelder midlertidig inn- og utførsel av våpen så er dette i dag regulert i våpenforskriften. I henhold til forslaget til ny våpenlov skal dette videreføres, slik at det også i fremtiden reguleres i forskriften, ikke i loven, jf. forslagets § 69 nr. 9 d).

I henhold til dagens våpenforskrift av 25. juni 2009 § 71, siste ledd kan personer som skal oppholde seg i Norge i inntil 3 måneder medbringe, til personlig bruk, jaktvåpen og våpen som skal brukes i skytekonkurranser, samt et rimelig kvantum ammunisjon til disse våpnene. Ved innreise skal vedkommende avgi en skriftlig erklæring i to eksemplarer, hvorav den som medbringer våpenet beholder det ene og tollvesenet det andre. Ved utførsel skal tollvesenet sjekke at de to eksemplarene av erklæringen fortsatt er likelydende. Erklæringer som ikke lengre er likelydende skal tollvesenet omgående sende til Kripós. Tollvesenet skal også, ved utløpet av hvert kalenderår, sende alle umakulerte erklæringer som er eldre enn tre måneder til Kripós. Tilsvarende bestemmelser var inntatt i tidligere våpenforskrift av 25. januar 1963 § 19-2, siste ledd.

Kripos sendte 12. november 2007 et brev til POD hvor vi ga uttrykk for at den oppgaven som ligger til Kripos med hensyn til midlertidig innførsel av våpen (ref. ovenfor), ikke naturlig hører hjemme hos Kripos, og det ble stilt spørsmål ved hva det er forventet at Kripos skal gjøre med disse erklæringene. Så vidt vi kan se har vi ikke mottatt noe svar fra direktoratet på dette brevet. Selv om høringen om ny våpenlov ikke berører dette spørsmålet vil vi allikevel benytte anledningen til å minne om vårt brev fra 2007 og opplyse om at vi fremdeles mener at det ikke er naturlig at Kripos mottar disse erklæringene fra tollvesenet, samt at det fremdeles også er uavklart hva det er forventet at vi skal gjøre med disse. Til orientering kan vi opplyse at de erklæringene som Kripos har mottatt har blitt journalført, men ut over dette har det, med noen få unntak, ikke blitt gjort noe mer med dem. For ordens skyld vil vi opplyse om at mengden av slike erklæringer som sendes fra tollvesenet til Kripos har sunket betraktelig etter innføringen av reglene om europeisk våpenpass, hvorefter personer som innehar slikt våpenpass er fritatt for reglene i forskriften § 71 om utfylling av skriftlig erklæring ved innreise, jf. forskriften § 77, 1. ledd.

Når det gjelder varig innførsel så har ikke Kripos noen formell rolle med hensyn til dette. Hovedreglene for varig innførsel er i dag regulert i loven. Dette foreslås videreført i forslag til ny lov. Den som ervervsmessig ønsker å innføre våpen til Norge må søke tillatelse fra JD, jf. våpenloven § 23. Den som ønsker å innføre våpen til eget bruk (ikke-ervervsmessig) søker om dette ved å fylle ut to eks. av det ordinære skjemaet for søknad om tillatelse til å erverve og inneha skytevåpen. Det skal av søknaden fremgå at ervervet skal skje i form av innførsel, jf. våpenforskriften § 64. Denne søknaden går til stedlig politimester på samme måte som søknad om erverv på annen måte. Så vidt Kripos har forstått er det ingen planer om å endre på reglene om varig innførsel i ny lov. Kripos støtter dette.

Selv om Kripos ikke har noen formell rolle med hensyn til varig innførsel av våpen til Norge mottar vi med jevne mellomrom meldinger fra utenlandske myndigheter (hovedsakelig fra Danmark, Sverige og Tyskland) om at navngitte personer vil innføre et el. flere våpen til Norge. Det som gjøres i dag er at meldingene videresendes til det politidistriktet der vedkommende er oppført som bosatt.

Kripos er ukjent med om noen norske myndigheter gjør noe tilsvarende når de får kunnskap om at en person ønsker å varig utføre et våpen fra Norge til et bestemt land, men vi kan ikke se at det er hjemlet noen slik plikt i nåværende våpenlov- og/el. forskrift. Det står heller ikke noe om dette i utkastet til ny våpenlov.

NOU'en som ligger til grunn for høringen gir i kap. 5 en oversikt over de internasjonale forpliktelsene Norge har på dette området, herunder EUs våpendirektiv av 18. juni 1991, med endringsdirektiv av 21. mai 2008, samt FNs våpenprotokoll av 15. nov. 2000. I disse internasjonale regelverkene er det imidlertid oppstilt noen forpliktelser til informasjonsutveksling. Ifølge EUs våpendirektiv av 1991 art. 13 (med endringer i endringsdirektivet av 2008) skal medlemslandene utveksle "*all useful information at its disposal concerning definitive transfers of firearms to the Member State to the territory of which such a transfer has been effected*". Videre fremgår det at det skal settes opp nettverk for utveksling av informasjon og at landene skal informere hverandre og KOM om nasjonal myndighet ansvarlig for utveksling av informasjon. Av FNs våpenprotokoll art. 10 nr. 3 og art. 12 nr. 1 fremgår det at landene skal ha "*an effective system of export and import licensing or authorization, as well as of measures on international transit*", samt at de skal utveksle informasjon seg i mellom, og når det er mulig skal dette bl.a. inkludere informasjon om bærere av skytevåpen. Så vidt Kripos kan

se er ikke disse forpliktelsene gjennomført i norsk rett gjennom lov- el. forskrift. Vi kan heller ikke se at dette er omtalt i NOU'en.

Kripos mener at man ved innføring av en ny våpenlov, slik som foreslått, bør gjennomgå også de internasjonale forpliktelsene og sørge for at disse er tilstrekkelig gjennomført i norsk nasjonal rett og sørge for et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag i ny lov. De enkelte forpliktelsene kan imidlertid godt reguleres i forskrifts form.

Når det gjelder meldingene som Kripos i dag mottar fra utenlandske myndigheter om varig innførsel av våpen til Norge, så mener vi at disse i stedet bør sendes tollvesenet. Begrunnelsen for dette er at det er tollvesenet som er tillagt oppgaven med å føre kontroll med inn- og utførsel av varer til Norge, jf. tolloven § 1-5 (1) c), ikke politiet. Våpen er en vare på lik linje med andre varer. Vi mener derfor at denne oppgaven bør tilligge tollvesenet på samme måte som med hensyn til andre varer, og at tollvesenet så bør videresende meldingene til de aktuelle politidistriktene for at stedlig politimester kan utøve den nødvendige kontrollen opp mot registrering i våpenregisteret. At tollvesenet er rette kompetente myndighet til å motta disse meldingene må på egnet vis meddeles de landene som er bundet av hhv. EUs våpendirektiv og av FN's våpenprotokoll.

Kommentarer til enkelte av forslagene til lovbestemmelser

Vi vil nedenfor gjennomgå enkelte av forslagene i lovforslaget og knytte noen kommentarer og innspill til disse.

§ 3 – Definisjoner

1. § 3 nr. 2 bokstav e) siste punktum:

Kripos vil påpeke at alder som et kriterium for å avgjøre om et våpen skal anses som et skytevåpen eller ikke, i utgangspunktet er problematisk. Grensen er etter dagens forskrift § 1 satt til våpen produsert før 1890. Dette medfører at en rekke fullt funksjonsdyktige skytevåpen, som det enkelt lar seg gjøre å få ammunisjon til, er registreringsfrie. Et alternativ kunne være å la definisjonen kun omfatte begrepet "som på grunn av konstruksjon ikke kan brukes" (første punktum i § 3 nr. 2 bokstav e)). Kripos' prinsipielle begrunnelse for dette er at det ikke er ønskelig at våpen som har en konstruksjon som gjør at de er brukbare som skytevåpen er registreringsfrie selv om de er gamle. Kripos vil også vise til at aldersvurderingen av gamle våpen er vanskelig og medfører ressurskrevende undersøkelser. På den annen side har vi forståelse for at etterregistrering av våpen som i all tid har vært frie både vil være vanskelig å gjennomføre og kostbart. Vi registrer at de fleste land har en eller annen form for aldersbestemt avgrensning og at 1890 harmonerer godt med omverdenen.

2. § 3 nr. 4:

I dag er definisjonene av våpendeler spredt i lov, forskrift og rundskriv. Kripos anbefaler at definisjonene nå samles ett sted, og mener at dette bør gjøres i loven. Kripos mener at det ikke er hensiktsmessig å innføre registreringsplikt for magasiner. En slik registreringsplikt vil innebære flere utfordringer og kostnader uten at vi ser noen egentlige fordeler med en registreringsplikt. Men dersom det skal innføres en eller annen ordning med registrering eller tillatelse vedr. magasiner mener Kripos at benevnelsen "boksmagasiner" i lovteksten bør

erstattes med ”*avtakbare magasiner*”. Dette begrunnes med at ”*avtakbare magasiner*” også vil omfatte trommelmagasiner.

3. § 3 nr. 5:

Når det gjelder haglegeværer og enkelte enkeltskuddsrifler så er det hvorvidt våpenet *spennes* som er relevant i forhold til spørsmålet om hva som bør anses som en vital del, ikke hvorvidt det *lades* ved å brette det. Ved å endre ordlyden i bokstav b) til ”*For skytevåpen som spennes ved at våpenet brettes...*” kan bokstav c) utelates. Enkeltløpede hagler som spennes på annen måte enn ved å brettes vil derved falle inn under bokstav a).

4. § 3 nr. 9:

Bestemmelsen knytter definisjonen på deaktiverte skytevåpen opp mot et krav om at det ikke skal være ”...mulig å reaktivere skytevåpenet”. I praksis er ikke dette mulig, og det er vel også det som begrunner forslaget om å innføre kontrollplikt på deaktiverte skytevåpen. Kripos synes det er uheldig at bestemmelsen har en kategorisk utforming som i praksis ikke kan etterleves. Vi mener derfor at det bør inntas et forbehold, slik vi oppfatter at det er vanlig i andre lands lovgivning. Som et eksempel kan nevnes den finske skjutvapenförordning (27.2.1998/145) § 2, 2.pkt: ”*Ett skjutvapen anses inte vara «deaktiverat», om det utan särskilda kunskaper och färdigheter kan försättas i funktionsdugligt skick.*”

Kripos vil videre påpeke at det er uheldig at begrepet ”vesentlige deler” av et skytevåpen innføres i denne bestemmelsen, uten at dette defineres nærmere. En stokk vil vel måtte sies å være en vesentlig del av et skytevåpen, men det kan vel neppe være meningen at man f esk ved deaktivering av et gammelt Krag-Jørgensen gevær må gjøre stokken permanent ubrukelig? Det er vanskelig å forstå at det ved deaktiveringen av et skytevåpen skal kreves ødeleggelse av deler som ellers er i fritt salg. Ordlyden her blir lite presis og vi vil stille spørsmål ved om ikke det heller begrepet ”vital del” slik dette er definert i § 3 nr 5 bør benyttes.

§ 4 – *Saklig virkeområde*

1. § 4 andre ledd siste punktum:

Lovforslagets § 4 andre ledd siste punktum lyder som følger: ”*Kongen fastsetter de bestemmelser som skal gjelde for Forsvarets anvendelse av ammunisjon*” (understreket her). Bestemmelsen kan ikke forstås etter sin ordlyd. Første punktum fastsetter at loven ikke gjelder for ammunisjon ”*som er bestemt for eller tilhører Forsvaret*”, og det er også ellers åpenbart at man ikke i - eller i medhold av - våpenloven kan regulere Forsvarets anvendelse av ammunisjon. Bestemmelsen er en ordrett videreføring av gjeldende våpenlov § 4 siste punktum, som kom inn i loven ved en lovendring av 14. juni 1974 nr. 39. Ot.prp. nr. 29 (1973-74) Om lov om eksplosive varer ble fremmet av Kommunal- og arbeidsdepartementet på bakgrunn av et utkast fra en sakkyndig komité som ble nedsatt 18. mars 1960 med oppdrag å utrede spørsmål om revisjon av ildsfarighetsloven m.v., og i denne forbindelse ble det fremmet forslag om endringer i andre lover, herunder våpenloven. I lovutkastet i Ot.prp. nr. 29 (1973-74) s. 50 fremgår det at departementets forslag til ordlyd i § 4 siste punktum er: ”*Kongen fastsetter de bestemmelser som skal gjelde for Forsvarets avhendelse av ammunisjon*” (understreket her). I Innst. O nr. 33 (1973-74) s. 11 har imidlertid ”*avhendelse*” blitt til ”*anvendelse*”, uten at det fremgår av innstillingen at dette er tilsiktet. Vi antar derfor at det at det i gjeldende lov (og nåværende lovforslag) står

”*anvendelse*” og ikke ”*avhendelse*” beror på en ren feilskrift da innstillingen ble skrevet, og som ikke har blitt oppdaget.

Etter vår oppfatning bør bestemmelsen ikke bare rettes, men utgå. Det er tale om en forskriftshjemmel fra 1974 som aldri er brukt, og som også må antas å være helt overflødig. Dersom Kongen ønsker å regulere Forsvarets avhendelse av ammunisjon kan dette gjøres i kraft av Kongens instruksjonsmyndighet.

2. § 4 tredje ledd bokstav b):

Det er Kripas’ oppfatning at henvisningen til innstikningspiper i § 4 tredje ledd bokstav b) er noe vanskelig tilgjengelig pga. bruken av dobbelt ”ikke”, og vi stiller derfor spørsmål ved om dette kan formuleres på en bedre måte. Vi anmoder om at det vurderes om det som står etter første komma i bokstav b) ”*likevel ikke innstikningspiper som kan brukes i disse skytevåpen*”, rett og slett kan tas ut av bestemmelsen, uten at det vil endre meningsinnholdet når henvisningen til § 3 første ledd nr. 4 annet punktum beholdes? Eventuelt at § 4 tredje ledd bokstav c) blir ny bokstav d) og at bokstav b) blir lydende: ”*registreringspliktige våpendeler av skytevåpen som nevnt i denne paragraf*”, og at det tilføyes en ny bokstav c): ”*innstikningspiper til registreringspliktige våpen*”.

§ 9 – *Halvautomatiske skytevåpen*

På bakgrunn av det vi har anført ovenfor med hensyn til forbudte og tillatte skytevåpen foreslår vi at første, andre og tredje ledd i § 9 strykes, og at det foreslåtte fjerde ledd blir nytt første ledd med følgende ordlyd: ”*Kongen kan i forskrift forby halvautomatiske skytevåpen som enkelt kan omgjøres til å avgi helautomatisk ild, eller som gjennom sin utforming eller virkemåte fremstår som særlig farlig eller uten aktverdig anvendelsesområde.*”

Som for halvautomatiske pistoler og haglgevær, vil det også for riflers vedkommende være nødvendig med en liste over egenskaper som gjør våpenet forbudt.

§ 11 og § 13 – *Forbudt ammunisjon og dispensasjon fra forbud*

Til §§ 11 og 13 vil Kripas anføre at det burde gis et generelt unntak for godkjente patronsamlere. Vi har aldri sett at bruk av ”forbudte” ammunisjonstyper har hatt noen betydning i kriminell sammenheng, og så vidt vi vet er regelen ene og alene begrunnet i de internasjonale forpliktelser, og da særlig EU’s våpendirektiv. Direktivet gjelder som kjent ikke samlere. Dersom det ikke gis et slikt generelt unntak vil det antagelig oppstå en uforholdmessig stor arbeidsmengde med å behandle enkeltvise dispensasjonssøknader av til dels triviell karakter. Hva skulle f.eks grunnen være for å nekte erverv av patroner til samling, dersom det dreier seg om en type ammunisjon som er alminnelig benyttet i konkurransesammenheng (jf § 11 litra d)? Kripas vil foreslå at det i § 11 tilføyes at forbudet ikke gjelder for ammunisjon som inngår i lovlig samling.

For øvrig mener vi at det i § 11 litra c) bør vurderes å erstatte begrepet ”konkurranseskyting” med ”øvings- og konkurranseskyting”. Det er opplagt slik at man må kunne øve med den ammunisjon man skal konkurrere med og vi forstår lovutvalget slik at det menes at ren øvingsskyting ikke skal være et selvstendig hjemmelsgrunnlag. Meningen er vel da at øvingsskyting anses for å være en integrert del av begrepet konkurranseskyting. Vi synes imidlertid at dette gir en mindre klar ordlyd og foreslår at bestemmelsen presiseres.

§ 19 – *Juridiske personers erverv mv. av skytevåpen og registreringspliktige våpendeler*

Det vises i § 19 til § 16, som omhandler krav til personlig skikkethet. Etter Kripos' oppfatning er dette i utgangspunktet krav som naturlig bare kan stilles til fysiske personer, ikke juridiske personer. I § 19 første ledd vises det spesifikt til pålitelighetskravet § 16. Pålitelighet mener vi imidlertid at er et vilkår som også en juridisk person kan vurderes etter. Ved å oppstille et slikt krav også til juridiske personer vil man kunne forhindre at grupperinger og organisasjoner man ikke ønsker at skal ha tillatelse til å inneha skytevåpen får dette, selv om den juridiske personen skulle kunne fremvise et behov el. annen rimelig grunn for å ha skytevåpen.

Det fremgår av NOU'en at § 19 tredje ledd er en ny bestemmelse, og at denne skal gi hjemmel for at Kongen i forskrift, el. politimesteren i enkelttilfeller, kan bestemme at plikten til å avgi egenerklæring og legeerklæring også skal gjelde for juridiske personer. Etter Kripos' oppfatning kan den type erklæringer bare gis av/til fysiske personer. Vi antar at man har ment at det er den/de personen(e) innen den juridiske personen som på en el. annen måte er i besittelse med våpnene som dette skal kunne gjelde for. Slik det er presisert i nåværende våpenforskrift § 11 (*"Tillatelse gis bare hvor den som er ansvarlig for utlevering, bruk og oppbevaring av våpnene eller våpendelene (den våpenansvarlige), oppfyller de krav til edrueighet, pålitelighet, skikkethet og alder som er nevnt i § 10.*) Vi støtter at en slik bestemmelse tas inn i ny våpenlov, men mener at det bør gå tydeligere frem at kravene om egenerklæring og legeerklæring bare gjelder fysiske personer (våpenansvarlige) innen den aktuelle juridiske personen.

§ 22 – *Erverv mv. av skytevåpen, registreringspliktige våpendeler og ammunisjon til privat samling*
 Av § 22 fremgår det at for å få særskilt tillatelse til å samle på skytevåpen mv. må vedkommende kunne dokumentere "aktivitet" i en godkjent våpensamlerorganisasjon. Kripos er noe usikker på hva utvalget legger i ordet aktivitet i denne sammenheng, og hvor stor aktivitet som tenkes krevet. Det er for eksempel slik at mange medlemmer av Norsk Våpenhistorisk Selskap (NVS), som er den eneste godkjente samlerorganisasjonen i Norge, bor slik til at det vanskelig kan forventes at de utviser aktivitet i form av deltagelse på organisasjonens møter m.v. Eksempelvis har NVS-medlemmer i Finnmark og Troms sitt nærmeste lokallag av NVS i Bodø.

Kripos vil også stille spørsmål ved rimeligheten av å kreve et nasjonalt begrunnet område for private samlinger. For det første fordi det vil være en del vanlige samlerområder som er våpenhistorisk begrunnet, men som pr definisjon ikke er nasjonalt begrunnet. Vi tenker da på typiske samlerområder som begrunnes i fabrikk, konstruksjoner eller lignende, som f eks "Colt-revolvere". Dernest fordi det neppe er noen korrelasjon mellom hva personer interesser seg for og hva som er nasjonalt begrunnet. Det kan kanskje også være et poeng at Norge er blitt et flerkulturelt samfunn og noen kan ha ønske om å bygge opp en samling som har relevans til et eller annet land de har en tilknytning til, endog nasjoner som ikke lengre eksisterer.

§ 27 – *Krav til oppbevaring*

Kripos vil peke på at bestemmelsen om at hoveddelen til et våpen skal oppbevares "forsvarlig nedlåst", selv om en "vital våpendel av skytevåpenet" oppbevares forsvarlig nedlåst i godkjent våpenskap el. våpenrom, er ny sammenliknet med gjeldende regelverk. Vi er usikre på om denne innstramningen er tilsiktet da det i kommentarene til bestemmelsen (NOU'en s. 159) ikke sies noe om dette.

Etter vår vurdering synes gjeldende ordning – at det kun stilles krav med hensyn til oppbevaring av en vital del av våpenet – å fungere tilfredsstillende. Et krav om at

hoveddelen uansett skal oppbevares ”forsvarlig nedlåst”, vil innebære en utfordring for mange våpeneiere som ikke har store våpenskap.

  53 – Deaktivering av skytevåpen

Vi viser til omtalen av deaktiverte skytevåpen ovenfor. Det foreslås i utkastet til ny lov at deaktiverte våpen skal regnes som skytevåpen, jf. lovforslagets   3 nr. 2 bokstav d). Kripos har i utgangspunktet ingen innvendinger mot dette, men vil allikevel peke på at dette vil medføre en del utfordringer når det gjelder registrering mv. Dette dels ut fra en antagelse om at det dreier seg om et s v rt høyt antall våpen, og dels ut fra en visshet om at en stor del av våpnene vil være vanskelig eller umulig å individualisere (fastslå fabrikat, modell og serienummer) for oppføring i våpenregisteret.

Problemene med deaktivering/reaktivering av skytevåpen, knytter seg etter vår erfaring i all hovedsak til enh ndsv pen og automatvåpen, samt import av slike. Slik sett kan det stilles spørsmål ved om det er hensiktsmessig å kreve registrering av deaktiverte rifler (enkeltskudds- og repeterrifler) og haglgevær.

Hva angår etterregistrering av allerede deaktiverte skytevåpen, må en anta at en rekke våpen som nåværende eier anser som deaktiverte, men som allikevel ikke tilfredsstiller de krav som er satt til deaktivering, nå vil bli innregistrert som deaktiverte. Dette kan synes uheldig, men man vil uansett oppnå en stor gevinst ved at disse våpnene på denne måten kommer inn i et system og under kontroll.   kontrollere om alle disse våpnene er deaktivert i henhold til gjeldende krav, enten dagens krav eller kravene som gjaldt på det tidspunkt våpnene ble deaktivert, må anses å være en nærmest umulig oppgave.

  54 – Destruksjon

Kripos støtter utvalgets synspunkter med hensyn til at destruksjon må innebære en total ødeleggelse av våpenet ved smelting, oppkapping e.l. Det er viktig at destruksjon gjøres av, eller under kontroll av, politiet og at det er vederlagsfritt. Det bør ikke være mulig å få en destruksjon ”godkjent” på noen måte enn det som fremgår av lovforslagets å 54.

Selv om det neppe vil ha noen praktisk betydning, så stiller allikevel Kripos spørsmål ved at et skytevåpen som er innlevert til destruksjon ikke lengre skal anses som våpen, jf. Lovforslagets   54 andre ledd. Etter vår oppfatning bør et skytevåpen anses og håndteres som dette inntil det faktisk er destruert.

  64 – Sentralt våpenregister

Det gjeldende våpenregister har lav kvalitet og Kripos er enige i at det bør etableres et nytt sentralt våpenregister. Det er imidlertid s v rt viktig å påpeke at det da er av avgjørende betydning at det fastsettes nye og entydige retningslinjer for hvorledes våpen skal innregistreres, herunder fastsette krav til hvilke opplysninger som skal inntas om type, fabrikat, kaliber, nummerering osv, og hvorledes dette skal gjøres.

Et av problemene med det gjeldende register er at dette ikke ble gjort og at man overførte opplysninger fra forskjellige distrikt som hadde etablert ulik praksis på området.

Avsluttende kommentarer

Kripos har i liten grad kommentert utvalgets betraktninger utover det som fremkommer i tilknytning til de konkrete lovforslag. Uavhengig av hvorledes forslaget blir vedtatt i lov, vil

det gjenstå mange og viktige spørsmål som må avklares i forskrift. Vi vil anta at det etter lovbehandlingen vil være naturlig å foreta en totalgjennomgang av forskriftsverket. Det bør her være et mål å klargjøre og forenkle regelverket slik at man i størst mulig grad slipper omstendelige undersøkelser på enkeltsaksnivå. Kripos ber om å bli konsultert i forbindelse med forskriftsarbeidet, særlig hva gjelder reguleringer som får direkte betydning for Kripos oppgaveportefølje.

Med hilsen

Ketil Haukaas
assisterende sjef

Ellen-Sofie Terland
politiadvokat

Kopi: Det nasjonale statsadvokatembetet

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

Dato

04.06.2012

Høring - NOU 2011: 19 Ny våpenlov

Det vises til høringsbrev vedrørende forslag til ny våpenlov av 28. mars 2012.

I forhold til spørsmålet om det bør vedtas ny våpenlov eller om det er tilstrekkelig å gjøre endringer i eksisterende regelverk, støttes utvalget sitt forslag om at alle sentrale rettsregler bør samles i ny lov og at utfyllende bestemmelser gis i forskrifts form. Dette for å sikre lett tilgjengelighet, oversikt og følgelig forutberegnelighet for publikum og rettsanvendere. Ikke minst gjelder dette for bestemmelser som regulerer hvilke våpen, våpendeler og ammunisjon som er tillatt og forbudt. Egen formålsparagraf ses også på som positivt slik at øvrige bestemmelser tolkes i lys av denne.

Hva gjelder krav til sikkerhet og kontrollmekanismer for å hindre ulovlig våpenbruk, er vi av den oppfatning at avgivelse av egenerklæring ved førstegangs søknad (herunder framleggelse av legeerklæring) og senere regelmessig vedrørende helse, bekreftelse om kjennskap hos husstandsmedlemmer til søknad med videre, synes formålstjenlig ut fra hensynet til sikkerhet. Det skal imidlertid bemerkes at oppfølging og kontroll vil medføre et betydelig merarbeid for politiet som krever tilført flere ressurser, noe som forutsettes tatt høyde for i fall vedtakelse av forslaget på dette punktet. Det skal videre bemerkes at egen helse med videre, samt husstandsmedlemmer, er faktorer som stadig kan endres. Regelmessige egenerklæringer vedrørende samme kan selvsagt avhjelpe at opplysningene til enhver tid er oppdaterte men vil kreve relativt omfattende byråkrati og økning i politiets arbeidsmengde for god oppfølging. Dersom kontrollmekanismene ikke virker etter intensjonen, vil det underbygge autoriteten i lovgivningen.

Meldeplikt for helsepersonell når det foreligger helsemessige forhold som er uforenlig med å inneha skytevåpen etter samme lest som førerkortsakene, vurderes som viktig og nødvendig. I sammenligning med førerkortinnehavere, fremstår det som enda viktigere at innehavere av skytevåpen har helse forenelig med dette.

Til forslaget om godkjenning av samleområde for våpensamlere, bør godkjenning også gjelde for ammunisjonssamlere, kniver, sverd m.m. At ett politidistrikt har ansvaret for dette arbeidet, synes hensiktsmessig.

Vedrørende registreringsplikt for deaktiverte skytevåpen, bør reglene eventuelt suppleres med forbud mot import av slike. Det er imidlertid åpenbart at slik registreringsplikt også vil medføre et betydelig merarbeid som anført av utvalget.

Innføring av årlig gebyr for å dekke kostnadene i forbindelse med våpenforvaltningen, fremstår som rimelig. Det er likevel slik at også et slikt system må følges opp og administreres. Kostnadene ved slik administrasjon antas likevel oppveid mot inntektene gebyrordningen vil medføre.

Med hilsen

Ane Kvaal
Politiinspektør/leder Felles Forvaltningsenhet
Hordaland politidistrikt

POLITIET

MOTTATT

08 JUN 2012

Sas

07 JUN 2012	
CS-V3	0048
12/003	7

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

Dato

2012/00483-3 651

05.06.2012

Høring - NOU2011:19 Ny våpenlov- "gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og forslag til ny våpenlov"

En viser til politidirektoratets brev av 28. mars 2012.

1. Om det bør vedtas ny lov eller om det er tilstrekkelig med å gjøre endringer i eksisterende regelverk

Sunnmøre politidistrikt oppfatning er at de beste grunner taler for at det vedtas en ny lov. Med de endringer som foreslås vil en ny lov trolig gi større oppmerksomhet enn flikking på eksisterende lov.

Sunnmøre politidistrikt støtter forslaget om innføring av en formålsparagraf. Det antas et en formålsparagraf vil kunne ha stor betydning rent metodisk – når rettsanvendere skal foreta tolkninger av de enkelte bestemmelsene.

Sunnmøre politidistrikt støtter forslaget om innføring av en formålsparagraf.

En generell aktsomhetsregel som foreslått har mye til felles med vegtr.l. § 3. Sunnmøre politidistrikt er av den oppfatning at en slik regel både vil være praktisk og anvendelig, på samme måte som nevnte § 3 i vegtrafikkloven.

Sunnmøre politidistrikt støtter forslaget om innføring av en generell aktsomhetsregel.

2. Hvilke krav skal myndighetene stille til sikkerhet og hvilke kontrollmekanismer vil kunne hindre ulovlig våpenbruk?

Sunnmøre politidistrikt deler det synet som utvalget (flertallet) har mht vilkår.

Sunnmøre politidistrikt

Retts- og påtaleenheten, besøk: Nedre Strandgate 50
Post: Postboks 1353 Sentrum, 6001 ÅLESUND
Tlf: 70 11 87 00 Faks: 70 11 89 00
E-post: post.sunnmøre@politiet.no

Org. nr.: 974 764 113

Helsekravet er avgjørende for å sikre en best mulig sikkerhet rundt håndtering av skytevåpen. Helsekravet er minst lik viktig her som ved for eksempel førerrett for motorvogner.

Helsekravet er naturlig å se opp mot forslaget om meldeplikt for helsepersonell. En slik meldeplikt antas å ville gå foran taushetsplikten etter helsepersonelloven § 21.

Helsepersonell har etter reglene i helsepersonelloven i dag en ganske vid adgang til å gi opplysninger til myndighetene og en noe snevrere plikt til å gi opplysninger til myndighetene.

Dagens opplysningsrett finner mange helsepersonell vanskelig å praktisere. Formålet med melding fra helsepersonell vil bli bedre ivaretatt med en lovfestet meldeplikt. Regelen vil også bli enklere å praktisere for det enkelte helsepersonell.

Sunnmøre politidistrikt støtter forslaget om å innføre meldeplikt for helsepersonell.

3. Forbudte og tillatte skytevåpen

Sunnmøre politidistrikt støtter utvalgets forslag til kategorisering og regulering av forbudte og tillatte skytevåpen.

Med hilsen

Ingar Boen
Politispektor

POLITIET

MOTTATT
05 JUN 2012

bas

POLITIDIREKTORATET	
05 JUN 2012	
Arkiv 08-13	ÅRSRØKKE 008
Saksnr 12/903	Doc.nr. 5

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse
2012/00903-2 008

Vår referanse
2012/01728-2 650

Dato
30.05.2012

NOU 2011-19 - Ny våpenlov - Høringsuttalelse

I tilknytning til høringen om ny våpenlov vil Sør-Trøndelag politidistrikt uttale seg om følgende:

Generelt

I Sør-Trøndelag politidistrikt er alle grupper av våpeninnehavere tallrikt representert; jegere, konkurranseskytter og rekreasjonsskyttere utøver kulturbefestede og tradisjonelle aktiviteter i landsdelen. Politidistriktet erfarer dette hele tiden ved vår våpenforvaltning, det gjelder i lensmannsdistriktene så vel som i Trondheim by og de større befolkingskonsentrasjonene i flere av lensmannsdistriktene. Våpenamnestiene i de senere år og arveoppgjør gir hele tiden signaler om hvordan den norske våpenkulturen er befestet i politidistriktet.

Ny våpenlov eller endringer i eksisterende lov og regelverk førøvrig?

Sør-Trøndelag politidistrikt støtter forslaget om å utvikle en ny våpenlov, samt tilhørende regelverk til denne. Vi mener generelt at dette vil gi et lettere tilgjengelig regelverk i en tidsriktig form, og man kan fristille seg fra tidligere fremstillinger av regelverket. Et nytt regelverk vil etter vårt syn også bevirke en gunstig læringseffekt og interesse både i politietaten og blant folk flest.

Sikkerhet og kontrollmekanismer for å hindre ulovlig våpenbruk.

Vi mener det er gunstig med både en formålsparagraf og med en aktsomhetsbestemmelse slik disse er foreslått og begrunnet, og er enige i utvalgets bemerkninger om forholdet mellom lovforslagets bestemmelser og bestemmelsene i den nye straffeloven.

Politidistriktets våpenforvaltning står til stadighet overfor problemstillinger knyttet til våpeninnehaveres helse. Dette gjelder i noen grad ved første gangs søknad, men i enda større grad ved forhold som oppstår i tilknytning til personer som allerede har våpenkort. Nesten uten unntak kommer forholdene for dagen ved utøvelse av annen politivirksomhet; straffesaksbehandling og ordenstjeneste, og i mange tilfeller ved hjelpefunksjoner overfor publikum, særlig i tilknytning til sykdom. Vi mener det er all grunn til å fokusere på helsespørsmål slik det er gjort i lovforslaget § 14 første ledd. I tilknytning til

Sør-Trøndelag politidistrikt

Påtaleenheten, besøk: Gryta 4
Post: Postboks 2475 Sluppen, 7005 Trondheim
Tlf: 73 89 90 90 Faks: 73 52 31 91
E-post: post.sor-trondelag@politiet.no

Org. nr.: 983998631
Bankgiro: 7694 05 11484

skikkethetsvurderingen etter lovforslaget § 16 vil hjemlene som fremkommer i § 12 gi politiet mulighetene til å få et sikrere grunnlag for vurderingen.

Vi er støtter at aldersbegrensningene i dagens lov videreføres.

I tilknytning til skikkethetsvurderingen for våpeninnehavere er vi enige i utvalgets vurderinger, og vil eksplisitt nevne at vi støtter opp under videreføringen av dagens praksis med at det ikke må være noen begrunnet tvil om søkeres skikkethet.

Kontroll og forvaltning.

Som for annen forvaltningsvirksomhet er det bærende elementer at våpenforvaltningen styres av rettssikkerhet og forutsigbarhet. Den som søker skal kunne vite at han behandles likt med andre, og han skal i alminnelighet kunne forutse utfallet av søknaden.

Politidistriktet erfarer at behandlingen av spørsmål omkring våpensamlinger er krevende og at det legges et svært stort engasjement i sakene fra dem som søker om godkjenning av samleområder. Vi ser at det i et likhets- og samfunnsperspektiv vil være en fordel om disse sakene sentraliseres til ett politidistrikt, og støtter dette forslaget.

Vi støtter også forslaget om sentralisering av våpensaksbehandlingen innen politidistriktene. Dette vil etter vår erfaring gi en enhetlig behandling av så vel søknadssaker som saker om tilbakekall av våpenkort. Ved å innføre en slik ordning må det sterkt fokuseres på kommunikasjon med driftsenhetene i distriktet for å gjøre seg nytte av personkunnskapen disse har.

Meldeplikt for helsepersonell.

Meldeplikt for helsepersonell, slik dette foreslås, vil etter vår erfaring være et svært viktig element i oppfølgingen av våpeninnehaveres skikkethet, og vi støtter dette fullt ut. Dette innebærer selvsagt også et helsepersonellet gis tilgang til våpenregisteret. Vi tar det som selvsagt at det er politiet som i siste omgang skal vurdere om vedkommende er skikket.

Utlån.

Etter dagens regler om utlån av skytevåpen tilligger det utlåneren å vurdere skikketheten til den skal låne våpenet. Politiet er ikke inne i bildet i det hele tatt. Det er vår erfaring at dette er en regel som hevdes ikke å være særlig kjent blant dem som låner bort skytevåpen, og vi legger til grunn at det i realiteten foregår en utstrakt utlånsvirksomhet som er i strid med loven. Dette er en uholdbar situasjon, og vi hilser velkommen den foreslåtte ordningen med at utlån kun skal foretas etter at den som skal låne våpen har fått politiets tillatelse.

Med hilsen

Nils Kristian Moe
Politimester

Saksbehandler:
Politinspektør
Gunnar Olaf Gundersen
Tlf: 73899393

POLITIET

VESTOPPLAND POLITIDISTRIKT

Politidirektoratet
P.b. 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse
201200903-2

Vår referanse
2012/00452-2 008

Dato
31.05.2012

Høring - NOU2011:19 - Ny våpenlov - gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og forslag til ny våpenlov.

Det vises til brev av 28. mars 2012 fra Politidirektoratet.

Det vises videre til Justisdepartementets brev av 9. mars 2012, med særlige punkter høringsinstansene bør ha fokus på.

Nedenfor følger Politimesteren i Vestoppland sine kommentarer til de spørsmål som reises i ovennevnte brev:

1. Våpenlovgivningen i dag fremstår som relativt uoversiktlig, herunder omfattende forskrifter og rundskriv. Ved en total gjennomgang av våpenloven, fremstår det som den beste løsningen å forfatte en ny våpenlov fremfor å gjøre endringer i den eksisterende. Det vil gjøre det mulig å tilpasse regelverket dagens samfunnssituasjon og fremtidige utfordringer, slik som påpekt av utvalget. Det vil også kunne muliggjøre bedre oversikt.
2. En er enig med utvalget i at de personlige vilkårene til skikkethet for å kunne inneha skytevåpen videreføres, og at disse vilkårene suppleres med krav til helse.

Det fremstår som et hensiktsmessig forslag å kreve legeerklæring av våpensøker ved førstegangserverv av skytevåpen. Et slikt krav fremstår ikke som unødig belastende for søkeren, veid opp mot samfunnets behov for å sikre seg mot at personer som ikke er skikket får erverve skytevåpen. Krav om egenerklæring vil også være hensiktsmessig.

Hvorvidt det er tenkt at våpeninnehavere senere også må avgi egenerklæringer om egen helse er noe usikkert. Det bør i tilfelle holde med egenerklæring ved hver våpensøknad.

En er i mer tvil om hensiktsmessigheten av å kreve bekreftelse fra samlivspartnere og andre myndige medlemmer i husstanden om kjennskap til søknaden. Det kan være vanskelig å se hva en slik bekreftelse skal gi av sikkerhetsforanstaltninger. Dette vil også kunne oppfattes som en umyndiggjøring av personer som i utgangspunktet bør oppfattes som seriøse.

Det har opp gjennom årene vært en utfordring å kontrollere våpeneieres behov for å ha

Vestoppland politidistrikt

Politimesteren, besøk: Ibsensgate 1
Post: Postboks 54, 2801 Gjøvik
Tlf: 61 15 13 00 Faks: 61 15 15 16
E-post: post.vestoppland@politiet.no

Org. nr.: 974762005
Bankgiro: 7694.05.05247

skytevåpen, etter at ervervstillatelsen er gitt. Typisk er tilfellene hvor våpeneiere ikke lengre er aktive skyttere og politiets adgang til å hente ut opplysninger fra skytterklubber. Det har vel også vært forskjellig praksis i de forskjellige skytterklubbene til å informere politiet. Periodisk gjennomgang av lister fra skytterorganisasjoner over aktive medlemmer bør inngå i politiets arbeide med våpenkontroll.

En er av den oppfatning at tidsbegrensede våpenkort ikke bør innføres, heller ikke for kun visse typer våpen. Dersom tidsbegrenset våpenkort skulle bli innført for enkelte typer våpen, slik mindretallet i utvalget foreslår, bør gyldighetsperioden for eksempel være tilvarende som for enkelte førerkort (10 år).

Det er viktig å fange opp om våpeneiere kommer i livssituasjoner som gjør dem uskikket til å inneha skytevåpen, eller av andre grunner ikke lenger er skikket. Det bør være tilstrekkelig at politidistriktene har gode rutiner på å fange opp opplysninger, blant annet i politiets oppdragslogg (PO), og aktivt praktisere våpenlovens regler om tilbakekall av våpenkort mv. Hvis det i tillegg etableres en ordning med meldeplikt for leger og Forsvaret, vil dette styrke politiets mulighet til å ta våpen bort fra personer som ikke lenger er kvalifisert til å inneha skytevåpen. Det burde også innføres meldeplikt for skytterklubbene og jegerforeninger om å melde fra til politiet ved kunnskap/mistanke om at medlemmer og jegere ikke er skikket til å inneha skytevåpen.

Innføring av meldeplikt for helsepersonell vil kunne ha begrenset verdi da slikt personell ikke har tilgang på våpenregisteret og derved ikke kjenner til hvem som har våpen i særlig grad. Helsepersonell kan i den forbindelse basere seg på opplysninger fra vedkommende klient, som grunnlag for å melde i fra til politiet. Spørsmålet om meldeplikt må ses i en større sammenheng, nemlig spørsmålet om helsepersonells plikt til å melde til politiet om ustabile personer som kan antas å være farlige, uavhengig av spørsmålet om de har skytevåpen i sin besittelse eller ikke.

Når det gjelder politiets evne til å fange opplysninger i egne registre, herunder oppdragsloggen (PO), er inntrykket at det er vanlig med rutiner ved våpenkontorene som sikrer slik informasjonstilgang. Det er vanlig at politiet tilbakekaller våpenkort i de tilfeller hvor våpeninnehaver begår straffbare handlinger eller andre relevante opplysninger registrert i PO. En forutsetning synes å være at politidistriktene har egne våpenkontor med godt kvalifiserte medarbeidere.

Utvalget bemerker at kontakt med politiet på grunn av voldsutøvelse og trusler, og tilknytning til kriminelle miljøer normalt bør få følger for en persons tillatelse til å inneha skytevåpen. Det bør videre få konsekvenser for adgangen til å inneha skytevåpen om man også av andre grunner kommer i kontakt med eller blir registrert hos politiet, være seg andre typer forbrytelser, gjentatt beruselse på offentlig sted, ordensforstyrrelser mv.

Opprettholdelse av dagens alderskrav støttes.

At adgangen til utlån av våpen til personer uten våpenkort strammes inn støttes.

For øvrig er det vår formening at eksisterende våpenlovs krav til personlig skikkethet og pålitelighet er dekkende.

Kontroll med dødsbo- og konkursbovåpen er en utfordring for politiet å følge opp i tilstrekkelig grad. Å få kontroll med våpen i særlig dødsboer bør intensiveres.

3. En er enig med flertallet med hensyn til tillatelse til erverv av halvautomatiske våpen. Det bør fortsatt være mulig for medlemmer av skytterorganisasjoner som har skyting med slike våpen på sitt program å erverve slike våpen. Det er særlig hensynet til Norges reserveoffisersforening (NROF) som bør ivretas, med henvisning til forankringen til Forsvaret og våpenlovens

spesialbestemmelse om muligheten til å inneha skytevåpen for ansatte i Politiet og Forsvaret. Når det gjelder Forbund for praktisk skyting, er det mer tvilsomt i hvilken grad det er nødvendig å legge til rette for adgangen til halvautomatiske skytevåpen, som ofte er militært pregede våpen. Dette er i utgangspunktet våpentyper som kun i begrenset grad bør være ute i et sivilt samfunn. Adgangen til skytevåpen i konkurranse og treningssammenheng, knytter seg opp mot organisasjonenes skytterprogrammer og hvilke våpen som anses egnet. Det kan være et misforhold mellom utviklingen i en skytterorganisasjons skyteprogrammer og samfunnets behov for å begrense adgangen til nettopp militært pregede våpen i et sikkerhetsperspektiv. Samfunnets behov bør ikke vike for en skytterorganisasjons krav/ønsker til denne type våpen.

Forslaget om å liste opp forbudte og tillatte skytevåpen virker fornuftig og vil forenkle behandlingen av våpensøknader. Det stiller dog krav til jevnlig oppdatering, og kan være krevende i forhold til å sette grenser for hvilke våpen som ikke bør tillates, blant annet med hensyn til tekniske spesifikasjoner og muligheten til å omgå begrensinger i regelverket.

En støtter forslaget om å innføre våpenkort for deaktiverte våpen, dog slik at det ikke begrenser adgangen til å inneha flere skytevåpen – innenfor våpenlovens rammer - for den enkelte skytter.

4. Gjennomføring av noen av de tiltak som er nevnt ovenfor vil medføre merutgifter for politiet og behov for mer personell. Dette må veies opp mot samfunnets sikkerhetsbehov for best mulig kontroll med skytevåpen. Det påpekes at politiets evne til aktivt å håndheve våpenlovens bestemmelser er av avgjørende betydning.

En er av den oppfatning at det ikke bør innføres årlige gebyrordninger. Det forhold at politiet ønsker å forbedre kontrollen med våpen bør ikke medføre at våpeneiere blir belastet med et årlig gebyr i tillegg til kostnadene med erverv, kjøp av våpenskap m.m. Et årlig gebyr for å opprettholde våpenkortet fremstår som en urimelig og til dels usakelig ordning det synes vanskelig å ha gode grunner for.

Med hilsen

Johan Martin Welhaven
politimester

Saksbehandler:
Politiadvokat Tom
Gjetsvang

MOTTATT

12 JUN 2012

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse
2012/00903-2 008

Vår referanse
201202258

Dato
24.05.2012

Høringsuttalelse NOU 2011:19 Ny våpenlov "gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og forslag til ny våpenlov

Det vises til brev av 28.03.2012 der Politidirektoratet ber om uttalelse til forslag til ny våpenlov innen 31.05.2012.

Vilkår for erverv - egenerklæring og legeerklæring pkt 13

Utvalget foreslår innføring av krav om egenerklæring ved første gangs søknad om våpentillatelse. Egenerklæringen skal omfatte opplysninger om fysisk og psykisk helse, eventuelt rusmisbruk, trusler og vold, samt opplysninger om søkers husstand.

Formålet med slik erklæring er å ansvarliggjøre søkeren og gi grunnlag for eventuelt å kreve ytterligere opplysninger ved behandling av søknaden. Egenerklæringen vil også fungere som en sjekklister, noe som vil sikre likebehandling av våpensaker mellom forskjellige politidistrikt. Det foreslås også at det skal kreves ny erklæring hvert 5 år og at manglende eller villedende utfylt egenerklæring bør medføre forhåndsvarsel om tilbakekall av våpenkortet.

Oslo politidistrikt vurderer det ikke som hensiktsmessig å stille krav om egenerklæring ved søknad om våpentillatelse. Vi er usikre på om egenerklæring i praksis vil være egnet til å opplyse saksbehandlingen. Det som kan bidra til bedre kontroll på våpenkortene er krav om egenerklæring om at behovene fortsatt er til stede. Det vil både bevisstgjøre våpeneier og politiet. Samtidig er vi bekymret for det merarbeid som vil ligge i å følge opp de som ikke leverer egenerklæring. Det må i tilfelle også fremgå uttrykkelig av regelverket at manglende erklæring får den og den konsekvens, hvis ikke så vil hele instituttet miste troverdighet og effekt. Dersom man velger å gå for en slik løsning så må også politidistriktene settes i stand til å ivareta oppgaven på en skikkelig måte. Et slikt krav må eventuelt knyttes opp mot våpenregisteret og automatiske meldinger slik at man effektivt får oversikt og gjennomført oppfølgingen (tilbakekall). Pr i dag har vi ingen kapasitet til en slik oppgave, som vil gå ut over andre viktige oppgaver politiet gjør.

Oslo politidistrikt

Oslo politidistrikt støtter utvalgets forslag om legeerklæring ved første gangs søknad. Dette er noe man har omfattende og gode erfaringer med i forbindelse med mistanke om psykiske problemer/rusproblemer hos våpeninnehaver. Oslo politidistrikt anmoder i slike saker om at det forelegges legeerklæring som viser hvorvidt vedkommende har vært under behandling eller medisinerer for dette i løpet av det siste året (i tråd med retningslinjer fra Politidirektoratet i rundskriv 2009/9, pkt 3.4.3 og 3.4.2).

Ut fra dagens ressursbilde fremstår det umiddelbart mer hensiktsmessig å be om legeerklæring, enn egenerklæring.

Midlertidig forvaring dersom det er grunn til å tro at våpen vil bli tilbakekalt pkt 20

Utvalget vurderer at det foreligger et behov for å styrke politiets hjemmel til å sikre skytevåpen, våpendeler og ammunisjon også før det er sendt tilbakekall. Det foreslås at det i bestemmelsen om tilbakekall fastsettes hjemmel til å ta slike gjenstander i forvaring i inntil to uker dersom det er grunn til å tro av vilkår for tilbakekall er tilstede.

Oslo politidistrikt tror dette kan være en endring som vil være praktisk i visse situasjoner. Det vil kreve at operative tjenestepersoner er har kompetanse på våpenlovens regler. Det må i alle fall velges en løsning som tydeliggjør skillet mellom forvaltningssak og straffesak.

Registrering av deaktiverte skytevåpen pkt 21

Utvalget foreslår at deaktiverte våpen skal defineres som skytevåpen og at det dermed må søkes om tillatelse for erverv av slike våpen. Det vil ved vurdering av søknad om tillatelse til erverv av deaktivert våpen ikke bli stilt krav til dokumentasjon av behov, men utvalget legger til grunn at de andre vilkårene for erverv må oppfylles. Det foreslås videre at deaktiverte våpen som er deaktivert før lovens ikrafttredelse skal etterregistreres.

Oslo politidistrikt antar at et krav om etterregistrering av deaktiverte våpen vil utgjøre en betydelig ressursbelastning, noe utvalget også erkjenner i pkt 35. Man kjenner ikke til antall deaktiverte våpen i Oslo politidistrikt men det antas at det er på tale med et betydelig antall.

Dersom forslaget om registrering av deaktiverte våpen vedtas bør det vurderes hvilke konsekvenser eventuell besittelse av uregistrerte deaktiverte våpen skal ha for en person med våpentillatelse. Etter at en eventuell etterregistreringsperiode er gjennomført vil det bli avdekket tilfeller av manglende registrering. Dersom en person med våpentillatelse er i besittelse av uregistrerte våpen vil dette vanligvis medføre at denne tilbakekalles. Man må vurdere hvorvidt besittelse av uregistrerte deaktiverte våpen skal vurderes like strengt.

Et av formålene med forslaget om registreringsplikt for deaktiverte våpen er at det har blitt forsøkt importert betydelige mengder skytevåpen som relativt enkelt kan reaktiveres. Oslo politidistrikt foreslår at man alternativt kan kreve at det søkes om tillatelse til import av deaktiverte våpen.

Oppbevaring av våpen i konkurs og dødsbo samt tilbakekalte pkt 23 og pkt 20

Utvalget foreslår oppbevaringsplikt for politiet for våpen fra dødsbo og konkursbo i 12 måneder. Dersom våpen etter utløp av perioden ikke er avhendet til ny eier, kan politiet selge eller destruere de aktuelle våpen. For våpen som er tilbakekalt foreslår utvalget at

våpen som eier ikke har avhendet innen et år etter at vedtak om tilbakekall ble fattet kan destrueres.

Oslo politidistrikt støtter forslaget om adgang til å destruere våpen som ikke er avhendet etter et år. Bestemmelsen må harmoniseres, slik at det ikke åpnes for at politiet kan avhende tilbakekalte våpen. Oslo politidistrikt fremhever at avhending av våpen krever mye ressurser og at det i utgangspunktet må være eier/konkursbo/arvinger som har ansvar for å realisere verdier som ligger i våpen som oppbevares av politiet.

Vi har nå fulgt opp dødsbo og begynner å komme ajour. En erfaring vi gjør er at ikke alle arvinger svarer på politiets brev og purringer. Det bør kanskje ses på en regulering som tydeliggjør ansvaret for arvinger som ikke følger opp.

Hjemmel til å kreve årlig gebyr pkt 30

Utvalget vurderer det som urimelig at skattebetalere som ikke er våpeneiere belastes med den utgift som saksbehandling knyttet til våpen medfører. Det foreslås innføring av årlig gebyr for våpeninnehavere, og at manglende betaling av gebyret bør være uforenelig med fortsatt tillatelse til å inneha skytevåpen.

Oslo politidistrikt støtter forslaget slik at gebyrinntektene går til å dekke kostnadene knyttet til god våpenforvaltning i politidistriktet. Vi antar at med "kan"-regel så er det ment hjemmel for departementet til å forskriftsfeste gebyrplikt. Det kunne kanskje være like hensiktsmessig at lovgiver først som sist gir en "skal"-regel. Tatt i betraktning de endringer som utvalget foreslår er det liten tvil om at våpenfeltet i politiet må sikres nødvendige ressurser og det at brukeren selv må dekke omkostningen fremstår som et fornuftig og godt prinsipp. Da vil også ressurstilgangen avhenge av de reelle oppgavene.

Vi synes det er viktig at regelverket innrettes slik at våpeninnehavere som ikke lenger har behov for å ha våpenkort oppmuntres til å selge våpenet. Et årlig gebyr vil ha en slik effekt.

For å redusere den ressursbelastningen innføring av årlig gebyr vil medføre i form av oppfølging overfor våpeninnehavere som ikke betaler, foreslår Oslo politidistrikt at det fastsettes at våpentillatelse faller bort dersom gebyret ikke betales. Da kan saksbehandlingen reduseres til utsendelse av krav om innbetaling med opplysning om at våpentillatelse vil falle bort innen angitt dato dersom betalingen ikke foretas, og følges opp med brev om at tillatelse er bortfalt og at våpen må avhendes eller innleveres. Som nevnt må gebyrer knyttes til et elektronisk system og våpenregisteret slik at man lett kan avstemme innbetalinger. Det virker å være et godt potensiale at man med nye regler om gebyr samordner slike meldinger med saksbehandlingssystemet.

Det fremheves videre at ved en slik løsning vil våpentillatelser registrert på døde personer automatisk falle bort ved den årlige gebyrinnkrevningen.

Straff

Den nåværende våpenloven § 33 har en gradert straffutmåling fra 3 måneder, 2 år og 4 år. Bestemmelsens henvisning til § 27b, annet ledd har fått en uheldig utforming, og det er uklart hva som omfattes av den høyere strafferamme på to år.

I forslaget til ny våpenlov er den generelle straffetrusselen i § 67 bot og fengsel inntil 6 måneder, som gir anledning til pågripelse. Videre straffes ulovlig innførsel, avhending mv med inntil 2 års fengsel. Forbudet mot å medbringe våpen mv på offentlig sted foreslås overført til (ny) straffelov § 189, som er foreslått gitt følgende ordlyd:

§ 189 Ulovlig bevæpning på offentlig sted

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som på et offentlig sted forsettlig eller grovt uaktsomt har med

- a) skytevåpen,
- b) luft- og fjærvåpen, eller
- c) våpenetterligninger som lett kan forveksles med skytevåpen.

På samme måte straffes den som på et offentlig sted bærer

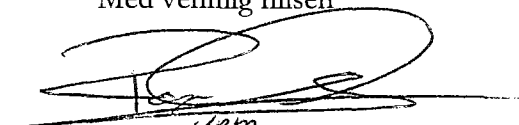
- a) kniv eller lignende skarpt redskap som er egnet til å påføre noen en legemskrenkelse, eller
- b) gjenstand som kan brukes som slagvåpen som er egnet til å påføre noen en legemskrenkelse.

Forbudet i første og annet ledd gjelder ikke skytevåpen, kniv eller annet redskap eller gjenstand som brukes til, bæres eller medbringes i forbindelse med arbeid, friluftsliv eller et annet aktverdig formål.

Oslo politidistrikt er enig i at det er hensiktsmessig å ha denne bestemmelsen i straffeloven fremfor våpenloven, og legger også til grunn at utformingen er heldigere enn dagens bestemmelse. Det kan imidlertid se ut som om det er en betydelig reduksjon av straffenivå for å medbringe våpen og våpenetterligninger på offentlig sted. Det synes ikke begrunnet hvorfor dette har blitt ansett hensiktsmessig å gå bort fra maksimal strafferamme.

Oslo politidistrikt vil også understreke at det er viktig å beholde dagens regulering vedr softguns, slik den fremkommer i gjeldende våpenforskrift – 18 års aldersgrense og tillatelse fra politimesteren for grovere kaliber enn 4,5 mm.

Med vennlig hilsen

Hans Hakvorsen
visepolitimester

Bjørn Vandvik
politiinspektør

Saksbehandler:
Marte Danielsen/RB
Tlf: 22 66 99 73

Sas

MO TTATT

08 JUN 2012

POLITIET

POLITIDIREKTORATET	
07 JUN 2012	
Arkiv	08-13 008
Saks	12/00903 6

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse
2012/00903-2

Vår referanse
2012/01544-2 008

Dato
25.05.2012

Høring - NOU2011:19 Ny våpenlov - "gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og forslag til ny våpenlov"

Det vises til høringsbrev av 28. mars 2012.

Rogaland politidistrikts vil i det alt vesentlige slutte seg til forslaget til ny våpenlov, men vil knytte noen kommentarer til følgende bestemmelser.

Til § 1 formålsbestemmelsen.

Vi slutter oss til de formuleringer som er valgt, men stiller spørsmål om det også bør presiseres bedre i bokstav c) at det også er innenfor lovens formål å legge til rette for at våpenorganisasjoner og den enkelte ansvarlige våpeneier skal ha gode og fornuftige vilkår og rammer innenfor sin aktivitet og arbeide, jf NOU 2011:19 side 59 første spalte.

Til §§ 3, nr 4 og § 10 Registreringspliktige våpendeler – Forbudte våpendeler.

Vi er enige i utvalgets mindretall sin vurdering på side 101. En registreringsplikt vil innføre et regime, som vil kreve ressurser å følge opp, uten at dette nødvendigvis står i forholdet til ønsket krimforebygging. Vi mener at å positivt regulere hvilke magasiner som er lovlige til de enkelte våpentyper vil være en bedre løsning. Dette knyttes da til den skikkethetsvurdering som foretas ved hver søknad, hvor det ved innvilgelse av våpensøknad kun kan kjøpes magasiner som er godkjent til de enkelte våpentyper. Dette vil også medføre at det ikke være et lovlig marked for ulovlige magasiner.

Halvautomatiske skytevåpen

Vi er enig med mindretallet sin begrunnelse hvor det foreslås en snævrere forskriftshjemmel for regulering av halvautomatiske rifler.

Til § 14 Husstandsattest

Denne bestemmelse fremstår for oss som en bestemmelse som stigmatiserer "familievåpensøkere" på en måte som står i strid med lovens formål (§ 1 bokstav c) og de hensyn som også utvalget trekker fram i sin beskrivelse på bl.a side 58-59. Hva med enslige som senere vil komme i en situasjon som "har en myndig person i sitt husstandsfellesskap". En antar at ønsket med denne bestemmelsen er hensynet til personlig skikkethet, jf § 16.

Rogaland politidistrikt

Felles forvaltningsenhet, besøk: Lagårdsveien 6
Post: Postboks 240, 4001 STAVANGER
Tlf: 51 89 90 00 Faks: 51 89 90 90
E-post: post.rogaland@politiet.no

Bankgiro: 7694.05.11433

Etter vår vurdering bør vandel, edrueighet og helseopplysninger vurderes uten at man tvinger fram husstandsattester. Søkers egenerklæring og legers meldeplikt, jf nedenfor og generell skikkethetsvurdering bør være tilstrekkelig.

Til § 14 Egenerklæringer - helseerklæring

Vi er enig i at søker bør avgi en helseerklæring og egenerklæring ved førstegangs søknad og ny egenerklæring ved senere søknad. Derimot å innføre regelmessige egenerklæringer vil etter vår vurdering medføre unødvendig ressursbruk hos politi som ikke vil stå i forhold til ønsket effekt. Det er lite trolig at avgjørende og viktig helseinformasjon vil bli meddelt politiet via en slik egenerklæring. Helsepersonels meldeplikt i forslaget § 63 er etter vår oppfatning tilstrekkelig.¹

Til § 14 pålitelighet og skikkethet.

Vi støtter utvalgets flertallsforslag om at personer med tilknytning til kriminelle miljøer som 1 % klubber ikke bør anses tilstrekkelig pålitelig til å inneha skytevåpen. Nærmere omtale av dette miljø fremgår bl.a av Meld. St. 7 (2010-2011)²

Tidsbegrenset våpenkort.

Et mindretall³ foreslår å innføre tidsbegrenset våpenkort for enhåndsskytevåpen og eventuelt enkelte halvautomatiske rifler hvis disse tillates i forskrift. Vi er enige i den begrunnelse som gis for dette, og slutter oss til mindretallets forslag. Dersom dataløsninger finnes og politidistriktene sentraliserer våpensaksbehandlingen, jf nedenfor, vil en anta at nødvendige ressurser til dette allerede er tilgjengelig i politidistriktene. Dette bør dog bli gjenstand for en lokal vurdering i hvert politidistrikt.

Til § 18, jf § 22 Samling som ervervsgrunnlag

Vi er enig i at det er norske kulturhistoriske hensyn av en art som også samfunnet har interesse av som er viktigst å ivareta, samt at det er viktig å finne løsninger som legger forholdene til rette for den seriøse samler, jf formålsbestemmelsen i § 1. Dette innebærer både en våpenfaglig og en nasjonal våpenhistorisk kunnskap, samt en skikkethetsvurdering. Dette mener vi best ivaretas ved en sentralisert våpenforvaltning i hvert politidistrikt. Å legge godkjenning av samleområdet til ett enkelt politidistrikt, mener vi er en dårlig løsning. Ut i fra kontrollhensyn er det viktig at alle politidistrikt har et fagmiljø, som dekker hele våpenforvaltningen som politiet har ansvar for.

Til § 27 oppbevaring

En er enig i at kravet til fastbolting bør fremgå av våpenlovgivningen direkte, og ikke som i dag tolkes inn via FG- normen. Videre bør det ved utarbeiding av ny våpenforskrift fremgå mer detaljerte regler mht våpenskapets vekt og andre praktiske forholdsregler. Videre må det finnes ordninger for studenter, pendlere og andre som bor i leide boliger.

Til § 30 Tilbakekall

Vi slutter oss helt til denne bestemmelsen. Særlig vil vi peke på 4. ledd som et viktig krimforebyggende tiltak, uten at politiet pålegges et langvarig ihendehavelsesansvar i form av oppbevaring i påvente av salg osv.

¹ Jf også rundskriv 2012/007 Helsetjenestens og politiets ansvar for psykisk syke. Politidirektoratet og Helsedirektoratet og NOU 2010:3.

² Kampen mot organisert kriminalitet

³ Utvalget var delt på midten, men leders dobbelstemme ble avgjørende mht til lovforslaget.

Sentralisert våpenforvaltning

Vi slutter oss helt til utvalgets forslag om at behandlingen av våpensaker sentraliseres i hvert politidistrikt. Dette ut i fra først og fremst en faglig begrunnelse. Våpenforvaltning er utøvelse av forvaltningsmyndighet innenfor et vanskelig og omfattende regelverk. For å kunne utøve denne myndigheten på en faglig forsvarlig måte, bør det være ett fagmiljø, noe som også gjør det mulig å få den nødvendige saksmengde å forholde seg til. Et fagmiljø vil også innebære en bedre ressursutnyttelse i politidistriktene.

For å sikre at nødvendig lokalkunnskap om søker, bør en søknad kunne innleveres ved det lokale tjenestested, og videresendes med uttalelse fra "lokalt politi", eventuelt at det innhentes lokal uttalelse ved behov.

Til slutt vil vi peke på at også kontrollmekanismene blir bedre når man har sterkere fagmiljø å spille på i hele politidistriktet.

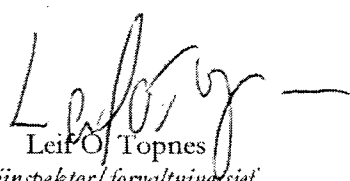
Arlige gebyr

Innføring av gebyrer innenfor ulike forvaltningsområder er ikke noe ukjent. Dette er i første rekke et politisk spørsmål. Dersom hensynene bak gebyret er å gjenspeile det merarbeide politiet vil få med våpensakene og gebyrene tilbakeføres politiet vil man se positivt på det.

På den annen side vil også organisatoriske grep (sentralisering), jf ovenfor, også få en rasjonaliserings effekt.

Med/hilsen

Hans Vik

Leif Ole Topnes
politispektør/forvaltningssej

Saksbehandler:
Leif Ole Topnes
Tlf: 51 89 92 50

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

MOTTATT
05 JUN 2012

Sas

POLITIDIREKTORATET	
05 JUN 2012	
Arkiv 08-13	Arkivkode 008
Saksnr 12/903	Dok.nr 4

Deres referanse

Vår referanse
2012/00473-2 008

Dato
30.05.2012

Høring - Ny våpenlov - "Gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og forslag til ny våpenlov"

Det vises til Justis og politidirektoratets høringsbrev av 09.03.2012 om ovennevnte, samt Politidirektoratets anmodning av 28.03.2012 om høringssvar.

Asker og Bærum politidistrikt deler oppfatningen til lovutvalgets flertall om at det bør vedtas ny våpenlov. Videre mener distriktet at det fremlagte forslaget til ny våpenlov fremstår som godt. Distriktet har imidlertid noen kommentarer som vil bli presentert i det følgende.

I forhold til hvilke krav myndighetene skal stille til sikkerhet og hvilke kontrollmekanismer som vil kunne hindre ulovlig våpenbruk, støtter distriktet supplerende krav om helse. Spesielt mener distriktet at en innføring av meldeplikt for helsepersonell og forsvaret, samt ledere for klubber og jegerregistre, vil være egnet for å forhindre at uegnete personer for lovlig tilgang til våpen. Det kan i den forbindelse trekkes en sammenligning med helsepersonells meldeplikt ad førerkort, som har vist seg å fungere tilfredsstillende.

En egenerklæring vil kunne ha en viss verdi i forhold til å gjøre prosessen med tilbakekall lettere dersom det viser seg at egenerklæring er uriktig utfylt og at våpenlisensen dermed er gitt under falske forutsetninger. En egenerklæring med et eget punkt for vandel kan også ha verdi i forhold til at søkere uten plettfri vandel rakst kan lukes bort. Imidlertid er det vanskelig å se at en egenerklæring kan tillegges særlig vekt i forhold til OM en våpensøknad bør innvilges da det er et åpnet spørsmål hvor ærlige søkere vil være under en slik utfylling.

Distriktet mener videre at forslaget om at øvrige familiemedlemmer må gjøres kjent med våpensøknaden er svært positivt. Dette kan med enkelhet gjøres ved at det innføres et eget punkt på våpensøknaden med eventuelt familiemedlemmenes signatur.

I forholdt til håndvåpen bør klubbledere få meldeplikt til politiet ved visse omstendigheter, for eksempel der et medlem ikke har vært på skytterbanen på en stund uten å oppgi grunn. En slik meldeplikt er også noe som klubbledere selv har etterlyst.

Det bør også innføres meldeplikt for jegerregisteret dersom jegere ikke har betalt jegerlisensen på et bestemt antall år.

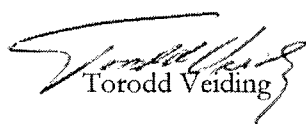
Vedrørende problemstillingen om etterfølgende kontroll mener distriktet at en innføring av et årlig gebyr for å inneha skytevåpen og bevilgning etter våpenloven er et godt forslag. Blant annet vil dette kunne medføre at de som ikke lenger bruker sine våpen vil vurdere videre eie. Dette kan igjen medføre at man kommer mange dødsbo i forkjøpet.

Når det gjelder våpen i dødsbo, mener distriktet at en plikt for politiet til å motta skytevåpen fra dødsbo eller skytevåpen til oppbevaring vil være uheldig. For det første er det uklart om de ulike politidistriktene har tilstrekkelig lagringskapasitet for slike våpen. Videre må det føres oversikt over slike våpen, de må være tilgjengelige for inspeksjon av potensielle kjøpere, og det er også vanskelig for politiet å finne kjøpere, og erfaringsmessig blir slike våpen til slutt solgt til våpenhandlere for langt under markedspris hvilket igjen medfører mange klager fra eierne. Distriktet frykter at et slikt pålegg lett vil kunne føre til misbruk ved at eierne da vil behandle politiet som et slags lager for sine våpen, og at det totalt sett vil medføre en så stor ekstrabelastning at det ikke bør innføres. Det virker også unaturlig at politiet skal selge våpen.

Distriktet har forståelse for den reduserte samfunnsrisiko et slikt pålegg vil kunne innebære, men dette må sees opp mot at politiet vil få mindre kapasitet til andre gjøremål. Det tenkes her da spesielt på forvaltningsseksjonene, men dette vil jo avhenge av hvordan det enkelte distrikt organiserer dette.

Distriktet foreslår derfor at politiet heller skal pålegges å destruere våpnene dersom de ikke blir solgt av arvingene innen 12 måneder.

Distriktet mener også at det ikke er nødvendig at tingretten gis full tilgang til våpenregisteret for at de skal sjekke hvorvidt avdøde var registrert som våpeneier. Dødsfall blir varslet av tingretten til stedlig namsfogd som igjen kan sjekke og varsle sitt våpenkontor om avdøde har våpen. Dette er en ordning som Asker og Bærum politidistrikt har gode erfaringer med.

Torodd Veiding

Saksbehandler:
Christina Rooth

Kopi til:

Vedlegg:

MOTTATT

12 JUN 2012

POLITIET

NR 12345

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO
Norge

Deres referanse
2012/00903-2

Vår referanse
2012/01070-2 008

Dato
07.06..2012

Høring – NOU 2011:19 Ny våpenlov - "gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og forslag til ny våpenlov"

Det vises til Justisdepartementets høringsbrev av 9. mars 2012 vedrørende høring – NOU2011:19 Ny våpenlov ”Gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og forslag til ny våpenlov”

Departementet ønsker særlig kommentarer til følgende:

Nr 1: Om det bør vedtas ny våpenlov eller om det er tilstrekkelig å gjøre endringer i eksisterende lov

Utvalget har foreslått en helt ny lov med en ny oppbygging. Dette støttes. Loven synes å være systematisk bygd opp og det er tatt inn flere bestemmelser som tidligere var regulert i forskriften. Loven synes å være mer informativ og lettere tilgjengelig enn gjeldende regelverk.

Det er positivt at det innføres en formålsbestemmelse. I kommentaren til § 1 fremgår det at det helt overordnede hensyn fremgår først; å sikre samfunnet mot uønskede hendelser med skytevåpen. Det støttes at paragrafen er utformet på en slik måte at dersom det er motstridende hensyn skal hensynet til samfunnets sikkerhet være overordnet.

Troms politidistrikt ser også positivt på at det innføres en aktsomhetsbestemmelse. Den understreker enhver våpeninnehavers aktsomhetsansvar når en har våpen i hende.

Troms politidistrikt

Politimesteren, besøk: Grønnegt. 122
Post: Postboks 6132, 9291 TROMSØ
Tlf: 77 69 85 00 Faks: 77 61 04 04
E-post: post.troms@politiet.no

Nr. 2: Hvilke krav skal myndighetene stille til sikkerhet og hvilke kontrollmekanismer vil kunne hindre ulovlig våpenbruk?

Politimesteren i Troms er enig i at eksisterende personlige vilkår for våpen videreføres og suppleres med helsekrav.

Det er foreslått krav om legeerklæring ved førstegangserverv som suppleres med egenerklæringer ved senere erverv.

En ordning med legeerklæring er ressurskrevende og må avveies mot hva man oppnår av samfunnssikkerhet.

De må bemerkes at man i forslaget har valgt en mellomløsning. Det store flertallet av våpensøknader gjelder ikke førstegangserverv. Alle som allerede har våpen omfattes ikke slik loven er formulert. Videre vil de som fra lovens ikrafttredelse søker våpen kun bli avkrevd legeerklæring ved første våpen og ikke de neste 10, 20 og 30 år de erverver flere våpen. Et system med egenerklæring ved erverv av tilleggsvåpen løses trolig enklest ved at selve søknadsblanketten endres til også å omfatte denne typen spørsmål.

Videre foreslås innført ordning med regelmessige egenerklæringer som vilkår for å kunne inneha våpen.

Politimesteren i Troms er kommet til at den beste løsning er at alle som søker våpen må levere legeerklæring. Unntak kan gjøres for de som siste 12 måneder allerede har levert legeerklæring i forbindelse med annen våpensøknad.

Dette vil være ressurskrevende men på en bedre måte ivareta samfunnssikkerheten. Trolig vil man også på slik måte begrense antallet søknader om våpen til å omfatte reelle behov. De økte kostnader dette medfører for søkeren kan sees i sammenheng med og avpasses mot forslaget om årlig gebyr for å inneha våpen.

En annen åpenbart fordel sikkerhetsmessig med krav om legeerklæring for all våpenerverv er at legen blir bevisstgjort at vedkommende ønsker og/eller har våpen. Konkluderer legen med at helsekravene ikke er oppfylt må denne i tråd med foreslåtte varslingsplikt kontakte politiet. Varslingsbestemmelsen blir derved langt mer effektivt.

Lovutvalget ønsker ikke innført en ordning med tidsbegrensede våpenkort. Det skal bemerkes at man ikke helt ser hvorfor dette er mye mer ressurskrevende enn ordninger med regelmessige egenerklæringer. Dersom man ser for seg en ordning med elektronisk egenerklæring hvert 5 år, kunne man hatt en alternativ ordning med elektronisk fornying av tillatelsen til å inneha våpen hvert 5 år.

I begge tilfeller må jo konsekvensen av at innehaveren ikke leverer eller leverer uten at vilkårene foreligger, medføre at våpen hentes inn. Fordelen med tidsbegrenset våpenkort er da at politiet ikke trenger å gå veien om vedtak om tilbakekall.

Vår hovedbekymring enten man velger å tidsbegrense tillatelsen eller kreve regelmessig rapportering, er at dette ikke synes ressursmessig gjennomførbart for politiet å kontrollere med mindre man forutsetter IKT-løsninger på plass som muliggjør elektronisk varsling, innsendelse og kontroll. Slik løsning ligger trolig flere år frem i tid.

Kanskje er det en bedre løsning at loven begrenser seg til at man i forskriften kan regulere om, hvor ofte og hvordan disse erklæringene skal innsendes. Dette ved at siste ledd i

forslagets § 14 endres. Med en slik løsning kan ny lov vedtas før IKT-verktøyene er på plass.

Helsekrav og regelmessig rapportering på helse og behov, vil medføre et betydelig merarbeid for politiet hvilket jeg kommer tilbake til under punkt 4.

Politimesteren er positiv til at meldeplikten for helsepersonell lovfestes.

Utvalget foreslår i § 14 krav til bekreftelse fra alle myndige i husstanden om at de er kjent med våpensøknaden.

Politimesteren i Troms ser ikke helt poenget med en slik bekreftelse. Det er ikke i gjeldende rett et krav om samtykke for husstandens myndige og slik krav foreslås heller ikke i den nye loven.

Politiet har få muligheter og/eller kapasitet til å kontrollere dette, samt at myndige som tilkommer husstanden på et senere tidspunkt enn søknadstidspunktet ikke fanges opp.

Hvordan politiet skal håndtere en situasjon hvor noen nekter å skrive under, oppfattes ikke løst av utvalget. Likeledes om en i husstanden erklærer man denne ikke ønsker våpen i huset.

Videre foreslås innført mulighet for politiet å ilegge karantenetid hvor krav til personlig skikkethet ikke foreligger på søknadstidspunktet (forslaget § 16 tredje ledd).

Politimesteren ser først og fremst dette som praktisk hvor avslaget hjemles i vandelsmessige forhold. Man er likevel ikke sikker på at det er behov for å lovfeste dette. Når vilkårene "for tiden" foreligger for å avslå en søknad, vil det uavhengig av hjemmel være adgang til å gi signal i avslaget om når fremtidig søknad kan forventes innvilget. Det vil i klare tilfeller også kunne ansees som god forvaltningsskikk.

Derimot vil avslaget ofte være begrunnet i flere omstendigheter og en tidfestet karantene er vanskelig å fastsette. En karantenebestemmelse i loven kan gi søkeren urealistiske forventinger om en tidsfrist for senere innvilgelse.

Nr. 3: Forbudte og tillatte skytevåpen

Troms politidistrikt støtter mindretallets forslag om at adgang til i forskrift å tillate halvautomatiske rifler innsnevres slik den er beskrevet på side 103 i NOUen. Dette må sees i sammenheng med det som er sagt ovenfor om den manglende muligheten for å registrere boksmagasiner av en viss størrelse. Det som nettopp er bekymringsverdig er halvautomatiske rifler med stor magasinkapasitet lik det våpen som blant annet ble brukt på Utøya. Dersom en følger mindretallets forslag her ville riflen som ble brukt på Utøya ikke kunne tillates i forskrift da den ikke har fast eller hengslet magasin med inntil 3 (5) skudd som ikke lett kan byttes ut.

Nr. 4: Administrative og økonomisk konsekvenser

Utvalget foreslår enkelte endringer i loven som forventes å ville innebære et betydelig merarbeid for politiet.

Særlig vil en ordning med helsekrav og regelmessig rapportering på helse og behov få konsekvenser som medfører en betydelig større involvering fra politiet enn i dag. Dagens normalsituasjon er at man erverver våpen i relativt ung alder og supplerer sin våpengarderobe gjennom livet til vedkommende avgår ved døden. Med helsekrav og rapportering på helse og behov, vil trolig flertallet av innehaverne av våpen måtte avslutte sitt våpenhold mens de fortsatt lever. Enten ved at behovet bortfaller eller ved at helsen svikter, gjerne med høy alder. Politiet må i betydelig større grad gå veien om tilbakekall av våpentillatelse samt fysisk å innhente våpen hos syke, eldre og/eller de med bortfall av våpenbehov. Når våpeninnehavet avsluttes ved død vil det ofte være et dødsbo som bestyres og politiet arbeid med "oppdydding" avhjelper. Denne hjelpen foreligger ikke når politiet må gå veien om tilbakekall mens vedkommende lever.

Videre pålegges politiets en betydelig ekstra arbeidsbyrde ved at det foreslås en bestemmelse hvor politiet pålegges en plikt (§ 35) til å ta hånd om våpen i døds- og konkursbo. Politiet antas å få mye arbeid med innhenting samt administrering av videresalg, mens perioden for oppbevaring på 12 måneder varer. Politimesteren i Troms er i betydelig tvil om det er fornuftig med en slik bestemmelse. Etter gjeldende rett vil politiet alltid ha en handlingsplikt der man mistenker at våpen oppbevares uforsvarlig eller på annen måte ulovlig. Herunder ta hånd om våpen i bo hvor ingen andre kan sørge for forvarlig midlertidig oppbevaring. Det er grunn til å frykte at bobestyrer og pårørende med en slik lovfesting kan komme til å velte arbeidsbyrden på politiet inntil boet kan gjøres opp.

Som tidligere nevnt vil krav om legerklæring og rapportering medføre økt arbeidsbyrde for politiet. Omfanget vil imidlertid avhenge av om elektroniske søknads- og rapporteringsordninger er på plass.

Det er mye bra i lovforslaget, men dette krever betydelig økt ressursbruk hos politiet innenfor våpenområdet. Dersom loven vedtas uten at politiet styrkes, vil bestemmelsene gi en falsk trygghet og på sikt uthules.

Andre merknader til bestemmelsene:

§ 3

Det er nyttig med definisjoner som er avklarende i forhold til våpenlovens begreper. Hva gjelder punkt 4 siste setning er Troms politidistrikt ikke enig i at de der beskrevne magasiner skal regnes som registreringspliktig våpendel. Tanken bak bestemmelsen er god, men en ser betydelig utfordringer med å gjennomføre dette i det praktiske liv. For det første er ikke slik at magasiner merkes på en unik måte. Det vil være derfor være vanskelig å føre kontroll. Videre finnes det et betydelig antall slike magasiner hos våpeninnehavere i dag. Dersom denne bestemmelse vedtas vil den føre til et betydelig merarbeid for politiet hvilket vil bety et behov for økte ressurser.

§ 10

Dette er en viktig bestemmelse som gjør det mulig å stanse importen av slike våpendeler. Slik regelverket er i dag kan handlingen stanses først når våpendelene er påmontert våpenet

og våpenet er blitt et ulovlig skytevåpen. Dette medfører en mye større risiko for samfunnet.

§ 15

Politidistriktet har hatt saker hvor vi kommer over ammunisjon hvor personer tidligere har hatt tillatelse til å inneha våpen, men har fått denne tilbakekalt av politiet eller at vedkommende har solgt sine våpen som ga rett til erverv av ammunisjonstypen. Det bør komme klart frem i loven hva som er lovgivers standpunkt her. Etter vårt syn bør det ikke være adgang til å være i besittelse av ammunisjon når en ikke har våpenkort for det våpen en innehar ammunisjon for.

§ 24

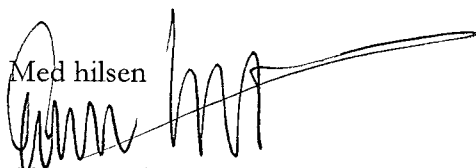
En innføring av en våpenlånetillatelse støttes. Dette har flere positive effekter. Det er med på å sikre at den som låner ut et skytevåpen kan være sikker på at vedkommende som skal lånes skytevåpenet er skikket til dette. Slik lovens løsning er i dag har utlåner kun helt begrensede muligheter til å gjøre en slik vurdering. Denne vil bare basere seg på utlånes kjennskap til vedkommende og vil således kunne være svært mangelfull. En slik løsning vil imidlertid også medføre merarbeid for politiet og våpenregisteret er pr i dag ikke laget på en slik måte at dette vil være mulig.

Det bør ikke være adgang til å låne videre et våpen som allerede er utlånt. Dette bør gå klart frem av loven.

§ 64

Det er etter vårt syn tvingende nødvendig med et nytt våpenregister til politiet. Dels fordi det registerert som politiet har i dag er mangelfullt og dels fordi lovforlaget tvinger gjennom et nytt sentralt våpenregister for å kunne ivareta alle nye oppgaver og funksjoner som loven foreslår.

Med hilsen

Einar Sparboe Lysnes
Konstituert politimester